

OSAVUOSIKATSAUS 1-2024

3.6.2024

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Pekka Timonen	kaupunginjohtaja
Matti Ruusula	talous- ja strategiajohtaja
Päivi Kandolin	talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteeri

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vesa Kokkonen	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus p. 050 318 1582
---------------	--

KAUPUNKITASON TALOUS

Matti Ruusula	Kaupunkistrategia ja johto, p. 043 824 9254
Päivi Kandolin	Talous ja strategia, talousohjaus, p. 040 626 7613
Vesa Kokkonen	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus, p. 050 318 1582
Pirjo van Nues	Talous ja strategia, rahoitus, p. 0400 889 180

TOIMIALAT

Päivi Kandolin	Kaupunkistrategia ja johto, p. 040 626 7613
Raakel Tiihonen	Kasvatus ja oppiminen, p. 050 302 5187
Jussi Perämäki	Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, p. 044 722 2313
Jonna Hohti	Kaupunkiympäristö, p. 043 836 8687

RAHASTOT

Ossi Huuskonen	Kiinteistörahasto, p. 0400 815 428
Hannele Nordman	Vahinkorahasto, p. 040 682 4975

HENKILÖSTÖ

Pia Viskarinen-Soutamo	Henkilöstö- ja konsernipalvelut, p. 050 304 4397
------------------------	--

KONSERNIYHTIÖT

Riikka Kiljander-Kiiskinen	Konserniohjaus ja -valvonta, p. 040 632 7880
----------------------------	--

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ	1
Vantaan väestön kasvu painottuu maahanmuuttoon	1
Työttömyys on noussut edellisvuodesta	3
Rakentaminen on hidastunut Vantaalla voimakkaasti	8
TALOUDEN KEHITYS	12
Yleinen talouskehitys	12
Kaupungin verorahoitus	13
Käyttötalous	15
Investoinnit	17
Rahoitus	17
Rahoitusmarkkinat	18
SITOVAT TAVOITTEET	20
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet	20
Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet	20
KESKEISET TUNNUSLUVUT	21
VEROTULOT	22
TULOSLASKELMA	23
RAHOITUSLASKELMA	23
10 YLEISHALLINTO	24
11 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO	27
13 KASVATUS JA OPPIMINEN	37
16 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI	42

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	47
RAHASTOT	54
Kiinteistörahasto	54
Vahinkorahasto	54
INVESTOINNIT	55
Rakentaminen	55
Aineeton omaisuus	58
Julkinen käyttöomaisuus.....	58
Irtain omaisuus	59
Kiinteä omaisuus	59
Osakkeet ja osuudet.....	60
HENKILÖSTÖ	61
Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys	61
Henkilöstön saatavuus	62
Henkilöstön kehittäminen	63
Työhyvinvoinnin ja työsuojelun arviointia ja tuloksia.....	64
VANTAAN KAUPUNGIN SUURIMMAT TYTÄRYHTIÖT	65

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Toimintaympäristön ennakointi on ollut viime vuosina haasteellista. Useat eri tekijät ovat vaikuttaneet mm. talouden ja väestörakenteen kehitykseen. Kuluvalla vuosikymmenellä muuttoliikkeen rakenne on elänyt ja maahanmuuton merkitys väestönkasvulle on korostunut. Samaan aikaan taloudessa on tapahtunut nopeita muutoksia.

Vuosikymmenen alkua leimasi ensiksi talouden nopea taantuminen koronasulkujen myötä. Taantumaa seurasi lähes yhtä nopea nousu, joka näkyi mm. työllisyyden nopeana parantumisena ja rekrytointivaikeuksina.

Nopea elpyminen päättyi nopeasti, kun kiihtynyt inflaatio ja tämän nostamat korot painoivat talouden uudelleen taantumaan. Taloustilanne oli hyvin poikkeuksellinen, koska pitkään aikaan inflaatio ei ole ollut korkealla samaan aikaan kun talous jarruttaa. Inflaatiota ovat kiihdyttäneet osaltaan korona-aikana keskuspankkien harjoittama laajamittainen kvantitatiivinen elvyttäminen sekä Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat tuotanto-ongelmat mitkä siirtyivät mm. energian hintoihin.

Geopolitiikka on edelleen läsnä Vantaan kehityksessä. Venäjän ylilentokiellon takia matkustajamäärät lentokentällä eivät ole palautuneet koronaa edeltävälle tasolle, millä on kerrannaisvaikutuksia koko Vantaan kehitykseen. Suomen kannalta oleellista on myös koko euroalueen talouskehityksellä. Suomen inflaatiotasoa puoltaisi jo EKP:n koronlaskuja, mutta muun euroalueen inflaatio on vielä liian korkealla.

Seurattava ilmiö on myös rakentamisen ja väestönkasvun suhde. Rakentaminen on hidastunut huomattavasti ja tämä saattaa vaikuttaa pidemmällä aikavälillä myös väestönkasvuun.

Vantaan väestön kasvu painottuu maahanmuuttoon

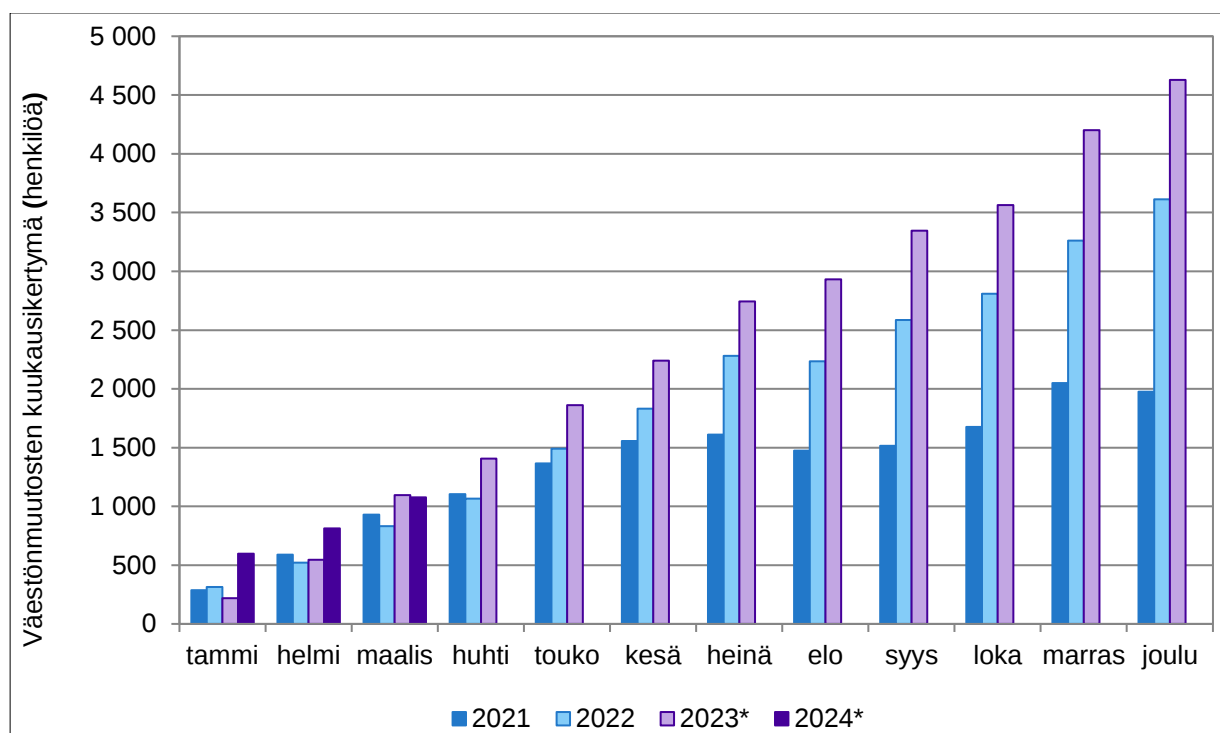
Vantaalla oli 247 443 asukasta vuoden 2023 lopussa. Väestö kasvoi 4 600 asukkaalla (1,9 %), joka oli tuhat enemmän kuin vuonna 2022. Väestö kasvoi jo neljättä vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta. Vantaalaisista 26,9 prosenttia

oli vieraskielisiä. Arabiankielisten määrä ohitti ruotsinkielisten määrän, kun taas viroonkielisten määrä poikkeuksellisesti väheni.

Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Helsingissä (10 500). Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Espoossa (8 750), Tampereella (6 050) ja Vantaalla (4 600). Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki. Tampereen vahvan muuttovoiton ansiosta ero on vain kasvanut ja Tampereella asuu 7 600 asukasta enemmän kuin Vantaalla.

Vuoden 2024 alussa Vantaan väestönkasvu on jatkunut tasaisesti, jokseenkin edellisvuoden tahdissa. Tammi-helmikuussa kasvuvauhti on ollut hieman nopeampaa ja maaliskuussa se on hidastunut edellisvuoteen verrattuna. Yhden kuukauden osalta ei kuitenkaan voi tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä.

Kuvio 1: Väestön kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2021–2024 (2023* ja 2024* ovat ennakkotietoja)

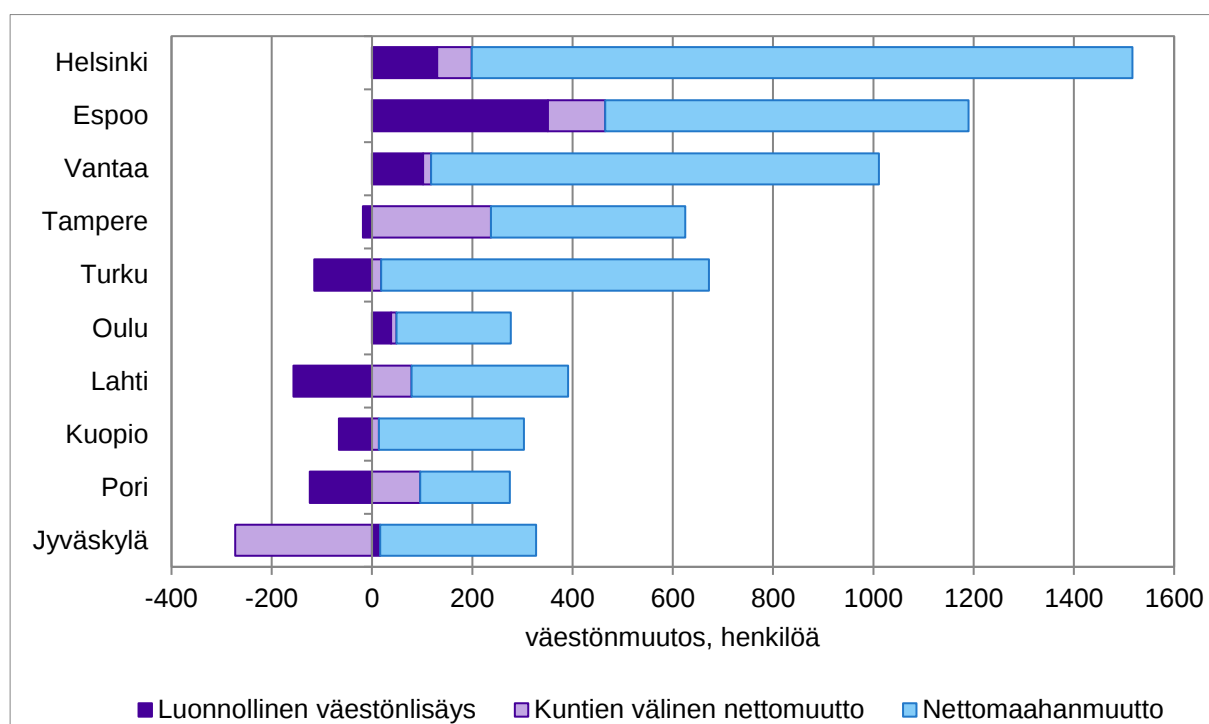
Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 25.4.2024

Vantaan väestökehitystä ajaa eteenpäin etenkin maahanmuutto. Alkuvuodesta 2024 Vantaan väestö kasvoi yhteensä 893 henkilöllä nettomaahanmuuton vuoksi. Vantaan tavoin myös muut pääkaupunkiseudun kaupungit kasvoivat niin luonnollisen väestönlisäyksen, kuntien välisen nettomuuton ja nettomaahanmuuton ansiosta.

Neljäntenä kaupunkina myös Oulu ylsi tähän. Muissa suurissa kaupungeissa vähintään yksi väestönkasvun osatekijä oli negatiivinen. Kokonaisuudessaan kaikki kymmenen suurinta kaupunkia kuitenkin kasvattivat väestöään alkuvuodesta 2024.

Kokonaisuudessaan nettomaahanmuutto oli merkittävin väestöä kasvattava tekijä kaikissa kymmenessä suurimmassa kaupungissa. Jo viidessä suurimmassa kaupungissa luontainen väestönlisäys on negatiivinen. Jyväskylä oli ainoa suuri kaupunki, jossa kuntien välinen nettomuutto oli negatiivinen. Muuten kehitys näyttäisi siltä, että ihmiset muuttavat taas suuriin kaupunkeihin. Tosin monessa muussakin kaupungissa kuntien välinen nettomuutto oli vain niukasti positiivinen. Suurimman nettomuuttovoiton kotimaasta alkuvuodesta sai Tampere.

Kuvio 2: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa tammi-maaliskuussa 2024

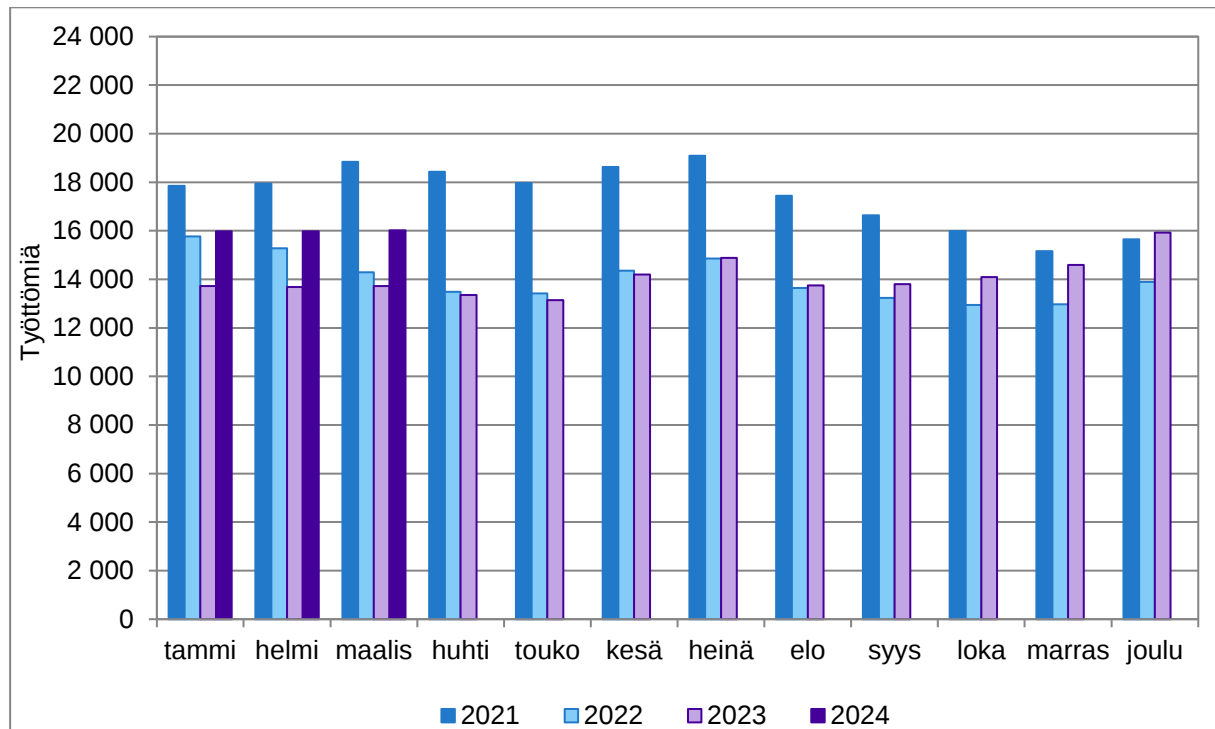
Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 25.4.2024 (kuvio ei sisällä väkiluvun korjauksia)

Työttömyys on noussut edellisvuodesta

Vantaan työttömyys on selvästi noussut vuoden takaisesta. Alkuvuonna se on kuitenkin pysytellyt lähes vakiona, noin 16 000 työttömässä. Maaliskuussa Vantaalla

oli 16 013 työtöntä. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana työttömiä oli 13 727. Käänne työttömyyden heikkenemiseen tapahtui loppuvuodesta 2023.

Kuvio 3: Työttömät (lomautetut mukaan lukien) kuukauden lopussa vuosina 2021–2024

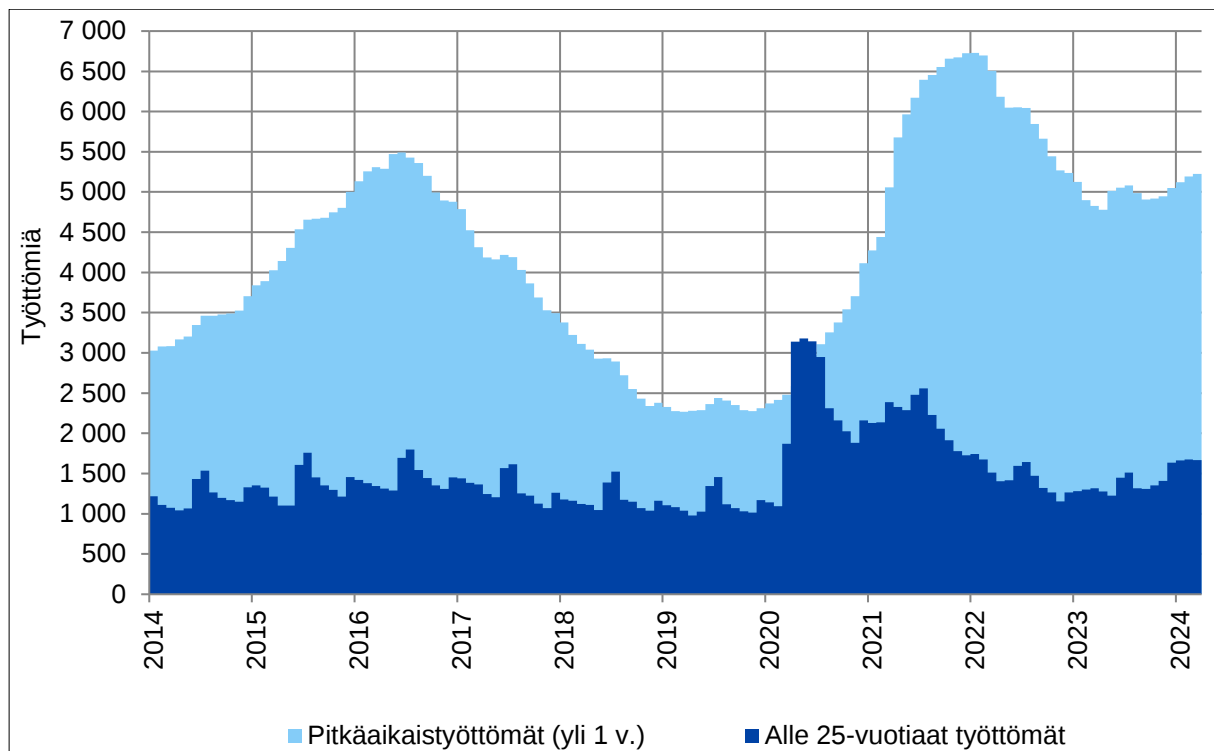

Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

Pitkäaikaistyöttömyys on hienoisessa nousussa. Koronakriisin seurauksena pitkäaikaistyöttömyys nousi nopeasti, mutta lähti myös laskuun kriisin jälkeen. Loppuvuodesta 2023 pitkäaikaistyöttömyys on ollut tasaisessa kasvussa. Kasvu näyttää lähes pysähtyneen vuoden 2024 alussa, mutta ei loppuneen kokonaan. Maaliskuussa Vantaalla oli 5 223 pitkäaikaistyötöntä. Pitkäaikaistyöttömiä on selvästi vähemmän kuin koronakriisin pahimpina vuosina. Enimmillään pitkäaikaistyöttömiä oli 6 700 vuodenvaihteessa 2021/2022. Pitkäaikaistyöttömyyden taso on kuitenkin huomattavasti korkeammalla kuin ajalla ennen koronakriisiä. Loppuvuodesta 2019 Vantaalla oli vain 2 300 pitkäaikaistyötöntä.

Nuorisotyöttömyydelle on tyypillistä selkeä vaihtelu vuodenaikojen mukaan. Tämä johtuu mm. koulujen alkamisesta ja loppumisesta. Tämän takia pieniä vaihteluita nuorisotyöttömyyden trendissä on vaikea havaita. Nuorisotyöttömyys on kuitenkin noussut hieman. Maaliskuussa 2024 Vantaalla oli 1 669 nuorisotyötöntä.

Kuvio 4: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2014 tammi-kuusta lähtien

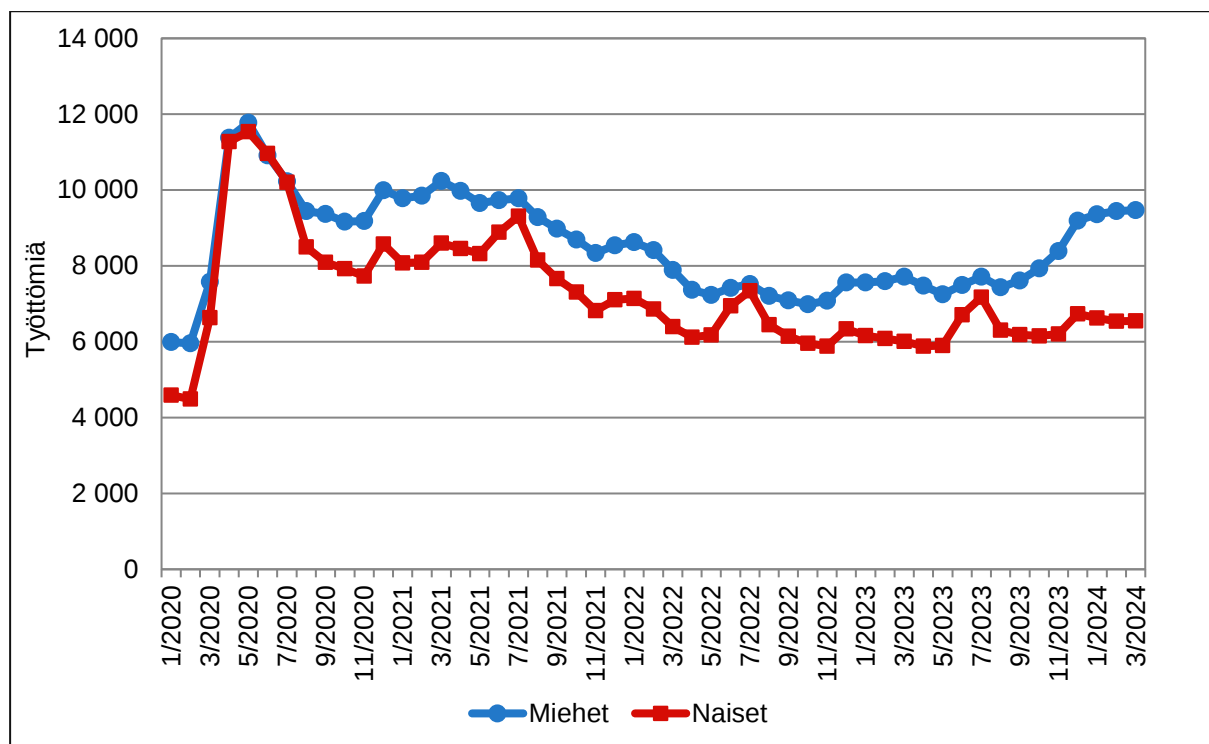

Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

Miesten työttömyys on selkeästi korkeammalla tasolla kuin naisten. Vuodesta 2020 lähtien miesten työttömyys on ollut korkeammalla tasolla kuin naisten lähes koko ajan. Maaliskuussa ero sukupuolten välisessä työttömyydessä oli kuitenkin suurempi kuin kertaakaan kuluvalle vuosikymmenellä.

Maaliskuussa 2024 Vantaalla oli 9 467 työtöntä miestä ja 6 546 työtöntä naista. Molempien sukupuolten työttömyyskehitys näyttää vakiintuneen alkuvuodesta. Miesten työllisyyteen vaikuttanee etenkin rakentamisen suhdanne.

Kuvio 5: Työttömien miesten ja naisten määrät Vantaalla vuoden 2020 tammi-kuusta lähtien

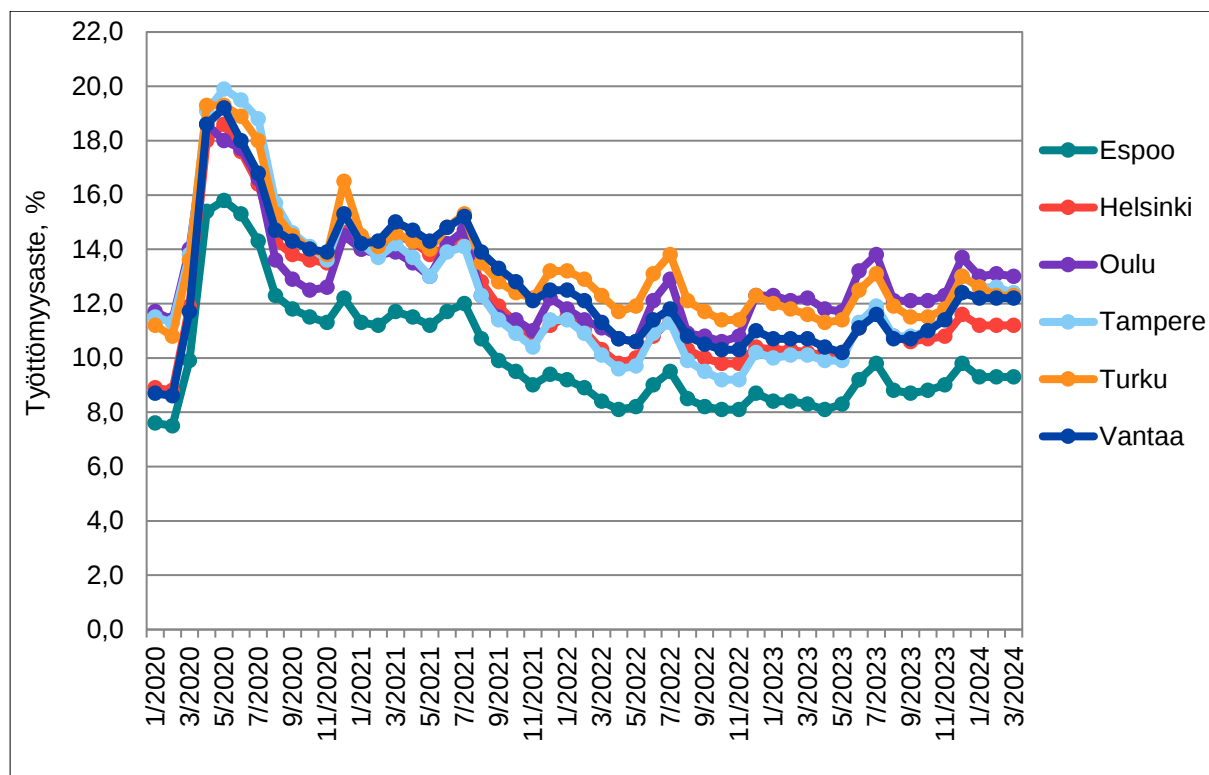

Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

Työttömyysaste on kehittynyt kuudessa suurimmassa kaupungissa jokseenkin samaa tahtia. Vantaan työttömyysaste oli maaliskuussa 2024 12,2 prosenttia. Tämä on kuuden suurimman kaupungin vertailussa keskitasoa. Oulun, Tampereen ja Turun työttömyys oli korkeampi. Tosin ero on pieni.

Matalampi työttömyys oli Helsingissä ja Espoossa. Kuudesta suurimmasta kaupungista Espoon työttömyys on ollut koko vuosikymmenen ajan matalin. Korkein työttömyys on ollut Turussa tai Oulussa. Aivan vuosikymmenen alussa Tampere oli ykkönen.

Kuvio 6: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2020 tammikuusta lähtien

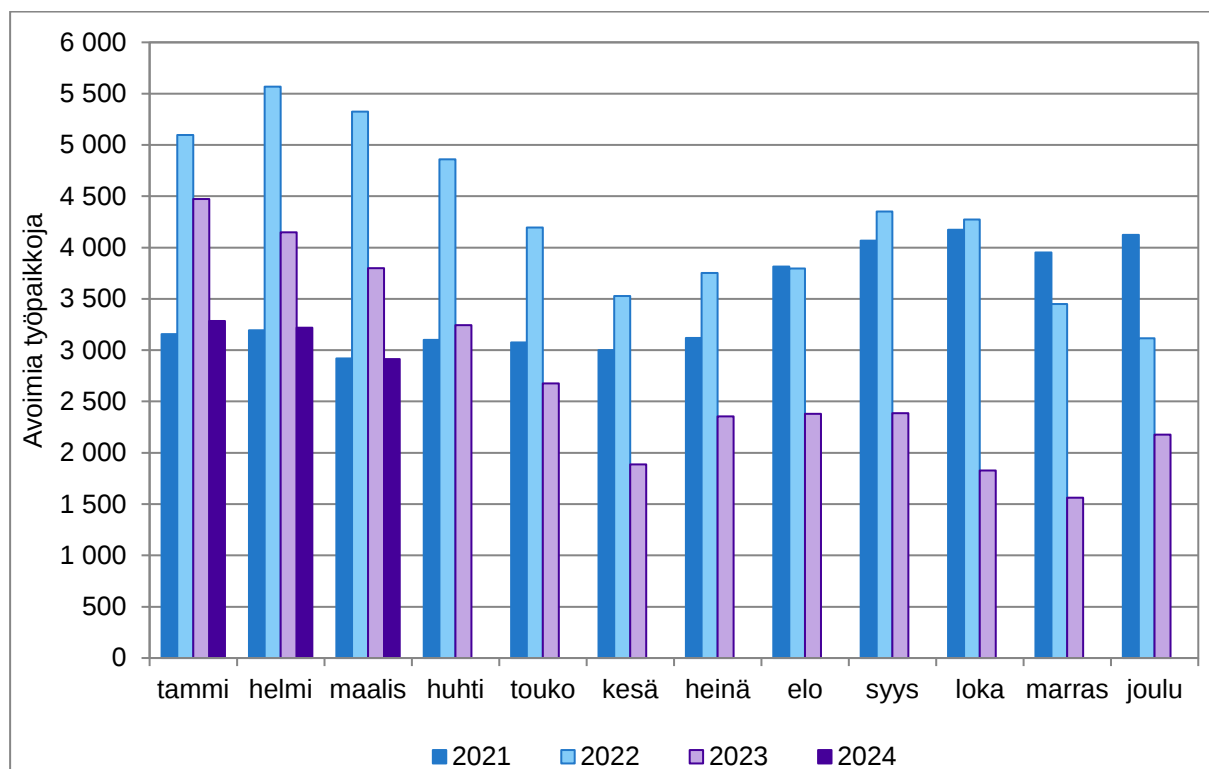
Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

Avoimien työpaikkojen määrä on laskenut Vantaalla selvästi edellisvuodesta. Maaliskuussa 2024 Vantaalla oli 2 914 avointa työpaikkaa. Edellisvuoden vastaavana ajankohtana työpaikkoja oli 3 798.

Viime vuosien avoimien työpaikkojen huippu oli alkuvuodesta 2022. Aikaa leimasi koronapandemian jälkeinen nopea toipuminen. Helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan ei kerrannaisvaikutuksineen näy vielä alkuvuoden 2022 työpaikkaluvuissa. Maaliskuussa 2022 Vantaalla oli auki 5 326 työpaikkaa.

Vähäinen työpaikkojen määrä tarkoittanee, ettei työllisyys ole lähdössä elpymään lähikuukausina. Positiivista on se, ettei avoimissa työpaikoissa näyttäisi olevan selkeää laskutrendiä.

Kuvio 7: Avoimet työpaikat kuukauden lopussa vuosina 2021–2024

Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

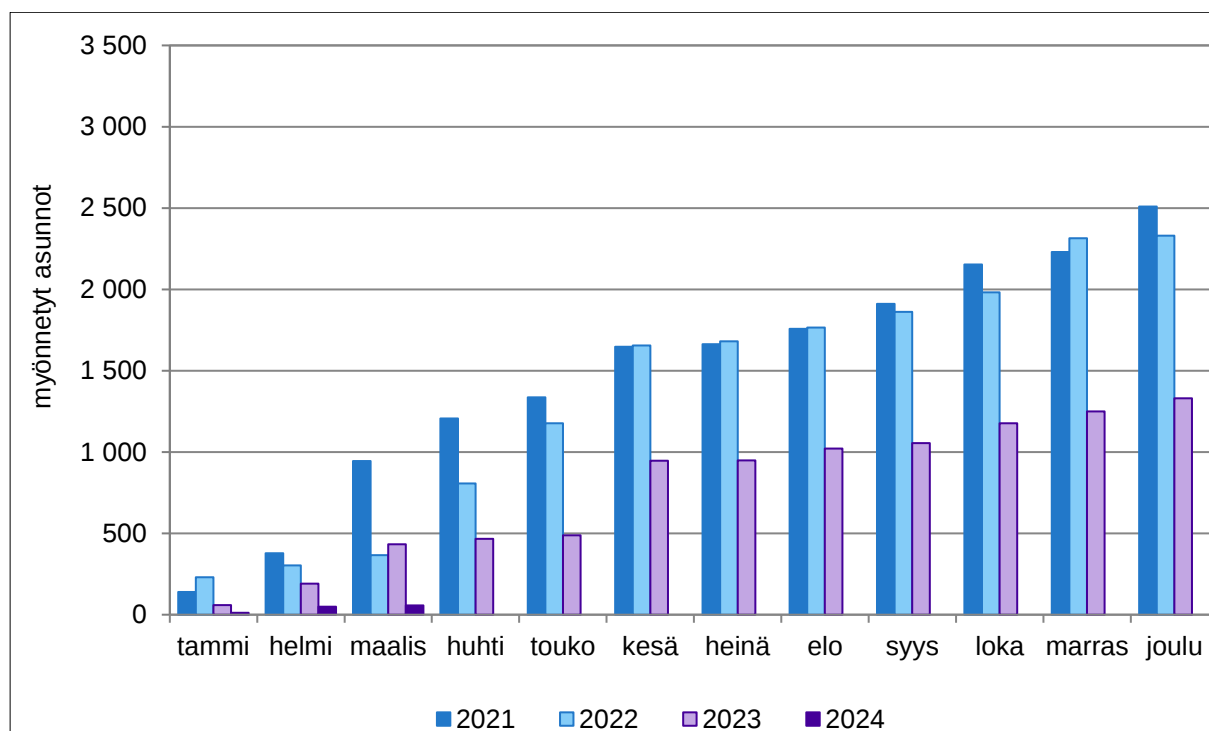
Työllisyyden kehitys liittyy luonnollisesti talouden kehitykseen. Vantaalla on paljon rakennusalalla työskenteleviä ja tämän takia rakennusalan tilanne vaikuttaa vantaalaisten työllisyyteen. Odotettavissa olisikin, että inflaation hidastuminen ja korkojen lasku parantaisivat nopeasti myös Vantaan työllisyystilannetta. Epävarmaa kuitenkin vielä on, lähteekö korkotasoa laskuun ennakoidusti kesällä ja kuinka voimakkaana.

Rakentaminen on hidastunut Vantaalla voimakkaasti

Yleisen taloustilanteen heikkeneminen näkyy Vantaalla selvimmin juuri rakentamisessa. Se on vähentynyt Vantaalla todella voimakkaasti. Maaliskuuhun 2024 mennessä on myönnetty rakentamislupa vain 58 asunnolle. Tämä on todella vähän. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan mennessä lupia oli myönnetty 434 asunnolle. Kuitenkaan vuotta 2023 ei voida pitää erityisen vilkkaana vuotena rakentamisen suhteen. Vuonna 2021 samaan aikaan oli myönnetty rakennuslupia 945

asunnolle. Myönnettyjen rakennuslupien vähäinen määrä kertoo sen, ettei rakentaminen ole elpymässä ihan lähitulevaisuudessa.

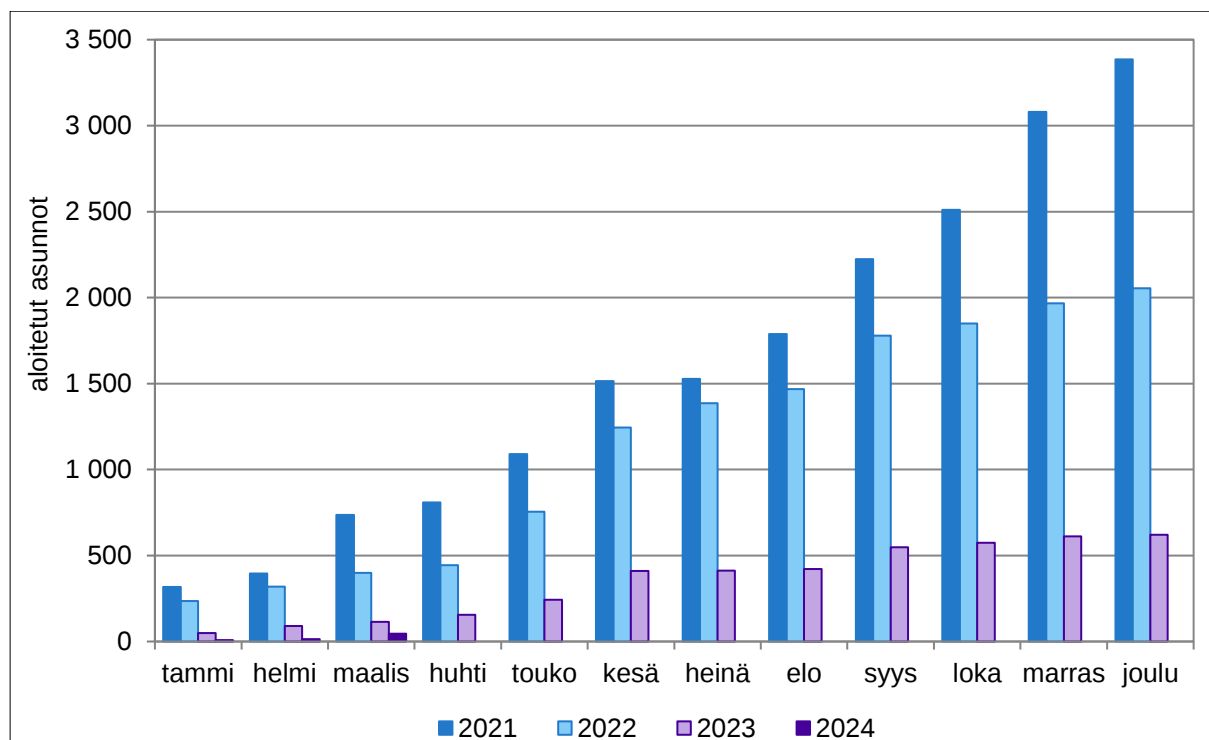
Kuvio 8: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 19.4.2024

Rakentamisen matalasuhdanne näkyy myös aloitettujen asuntojen määrässä. Niiden osalta lasku ei ole yhtä suurta verrattuna edellisvuoteen, koska uusien asuntojen rakentaminen oli matalaa jo vuonna 2023. Vuoden 2024 maaliskuussa aloitettiin yhteensä 45 uutta asuntoa, edellisen vuoden maaliskuussa aloitettiin 115 asuntoa. Matalasta vertailutasosta huolimatta aloitettujen asuntojen määrä puolittui. Vilkkaana rakennusvuonna 2021 maaliskuuhun mennessä Vantaalla oli aloitettu 736 uutta asuntoa.

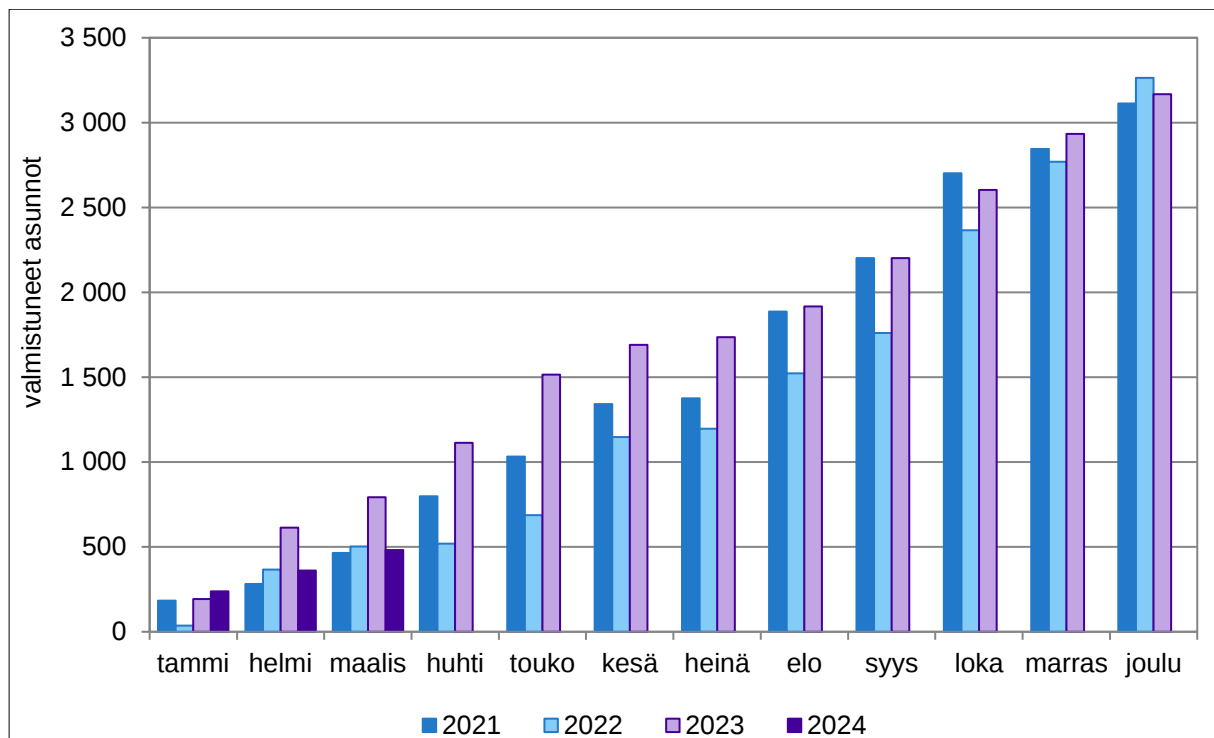
Kuvio 9: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 19.4.2024

Valmistuneiden asuntojen osalta oltiin maaliskuussa 2024 vielä jokseenkin edellisvuosien tasolla. Maaliskuussa 2024 Vantaalla valmistui 481 asuntoa. Edellisen vuoden maaliskuussa asuntoja valmistui 793. Tilastollisesti vuonna 2023 valmistuneet asunnot ovat kuitenkin painottuneet alkuvuoteen. Vuoden 2024 maaliskuussa valmistuneiden asuntojen määrä on jokseenkin vuosien 2022 ja 2021 tasolla. Vastavaan ajankohtana asuntoja oli valmistunut 503 vuonna 2022 ja 465 vuonna 2021.

Kuvio 10: Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 19.4.2024

Rakentamisen matalasuhdanne on todella voimakas tällä hetkellä. Sillä on vaikutusta työllisyyteen ja vähän pidemmällä aikavälillä se saattaa vaikuttaa myös väestönkehitykseen. Kun uusia asuntoja ei aleta rakentaa, on Vantaalle muuttaminen tulevaisuudessa hankalampaa. Vielä on kuitenkin hankalaa ennustaa, miten tämä tulee vaikuttamaan väestönkehitykseen.

TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouskehitys

Viime vuosien talouskehitys Suomessa on valtiovarainministeriön huhtikuun lopussa julkaiseman talouskatsauksen mukaan selvästi synkentynyt uusimpien tilastojen valossa. Taantuma on ollut pidempi ja syvempi kuin aiemmin arvioitiin. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen talous supistui vuonna 2023 yhden prosentin. Vuodelle 2024 bkt:n kehitykseksi ennustetaan tasan 0,0 prosenttia. Ei siis kasvua, mutta ei talouden supistumistakaan. Vuosina 2025 ja 2026 palataan 1,5–1,6 prosentin kasvuun. Ennuste lähtee siitä, että talouden kasvua tukee inflaation hidastuminen ja korkojen lasku. Sitä taas hidastaa hallituksen sopeutustoimet. Valtiovarainministeriö toteaa inflaation hidastumisen olevan laaja-alaista. Tämä mahdollistaa korkojen laskun ja tukee ostovoimaa. Oleellista on kuitenkin se, että korkojen lasku edellyttää inflaatio laskua koko euroalueella riittävän alas.

Investointien odotetaan kasvavan vuonna 2025. Tätä vauhdittaa mm. energianmurros, mutta myös asuntokaupan piristyminen ja tätä seuraavaa rakentamisen elpyminen. Investointien elpymien edellyttää myös ennakoitua korkojen laskua. Merkittävää on se, että myös työllisyys kääntyy kasvuun vuonna 2025. Vuonna 2024 työttömyysasteen oletetaan asettuvan 7,4 prosenttiin. Ensi vuonna työttömyyden odotetaan laskevan 7,2 prosenttiin ja vuonna 2026 6,7 prosenttiin.

Euroopan keskuspankin ennusteen mukaan euroalue kasvaisi tänä vuonna 0,6 prosenttia. Vuosina 2025 ja 2026 kasvu asettuisi Suomen tasolle eli 1,5–1,6 prosenttiin. Vuoden 2024 inflaation ennustetaan olevan euroalueella 2,4 prosenttia ja vuonna 2025 2,0 prosenttia. Tämä on myös EKP:n inflaatiotavoite. Euribor 3kk ennustetaan laskevan 3,5 prosentista 2,5 prosenttiin vuoden 2024 maaliskuusta vuoden 2025 maaliskuuhun.

USA:n keskuspankin mukaan Yhdysvaltojen talous kasvaa vuonna 2024 2,1 prosenttia ja vuonna 2025 2,0 prosenttia. Kasvu on siis hieman euroaluetta nopeampi. Myös USA:n inflaatio on hieman euroaluetta nopeampaa. Vuonna 2024 se on 2,6 prosenttia ja vuonna 2025 sen ennustetaan olevan 2,2 prosenttia.

Vantaan kannalta ennuste lupaa hidasta talouskehitystä vielä vuodelle 2024, mutta vuoden 2025 pitäisi olla jo parempi. Vantaan talouden pitäisi elpyä yhdessä

rakentamisen kanssa ja luonnollisesti myös muut investoinnit tukevat Vantaan taloutta. Maailmankaupan elpyminen taas on merkityksellinen Vantaalla suuren logistiikkakeskittymän takia.

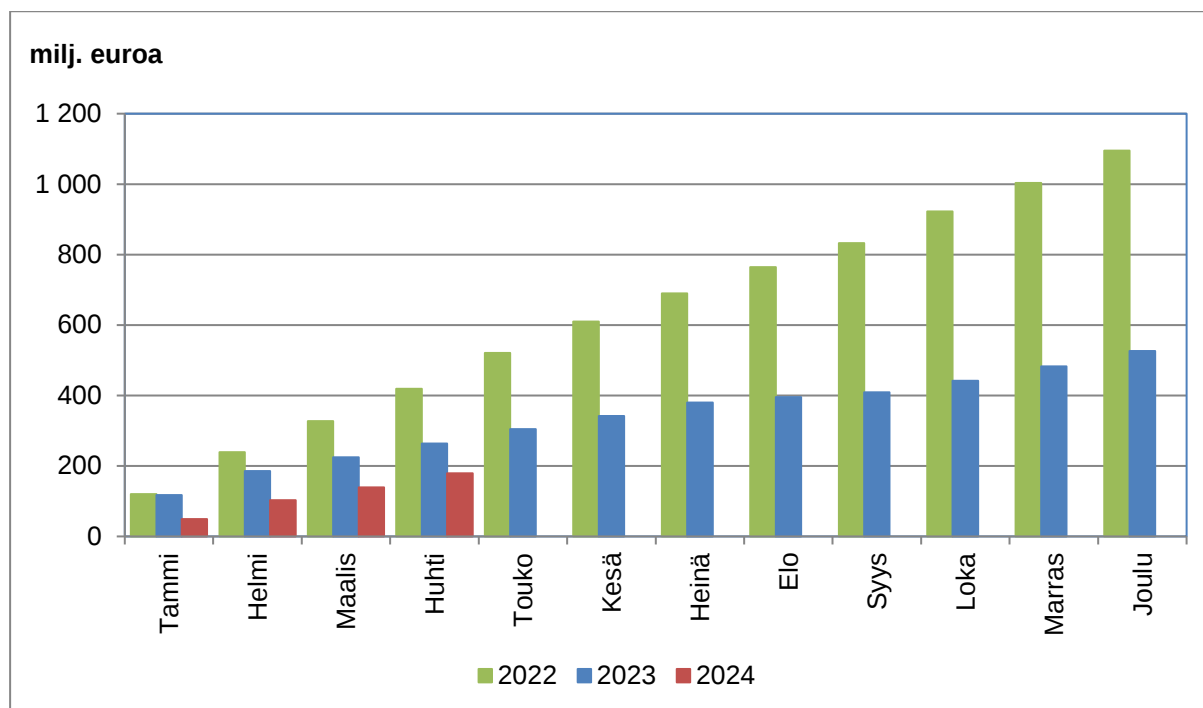
Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan kääntyvän 1,1 mrd. euroa negatiiviseksi vuonna 2024 menojen jatkaessa kasvuaan ja verorahoituksen supistuessa jyrkästi. Kuntahallinnon suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee kuitenkin työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, joka vaikuttaa myös verotuloihin positiivisesti. Kuntien verotuloja kasvattaa niin ikään keskimääräisen kunnallisveroprosentin nousu 0,07 prosenttiyksiköllä 7,51 prosenttiin sekä hallituksen päätös nostaa maapohjien kiinteistöverotuksen alarajaa. Kuntien verotulojen arvioidaan kuitenkin laskevan vuoteen 2023 verrattuna yli 5 prosentilla, sillä kunnallis- ja yhteisöverotuloista poistuu soteuudistukseen liittyvä noin 1,3 mrd. suuruinen verohäntä. Kuntien saamat valtionosuudet laskevat muun muassa sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen indeksisäästön vuoksi. Kuntatalouden vuosikate romahtaa kuluvana vuonna noin 1,4 mrd. eurolla 3,1 mrd. euroon, kun kuntien verorahoitus supistuu voimakkaasti soteen liittyvien verohäntien poistumisen ja sote-laskelmien tarkentumisesta johtuvien valtionosuusleikkausten vuoksi. Painelaskelman perusteella kuntatalouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna vuonna 2024 noin -1,1 mrd. euroon.

Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-huhtikuussa 2024 verotilityksiä yhteensä 184,5 milj. euroa (2023: 271,1 milj. euroa), josta kunnallisveroja 143,2 milj. euroa (2023: 215,7 milj. euroa), yhteisöveroja 36,0 milj. euroa (2023: 48,1 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 5,2 milj. euroa (2023: 7,3 milj. euroa). Vuonna 2023 kunnat saivat hyvinvointialueuudistuksen liittyen kertaluonteisia ns. verohäntiä, jotka nostivat kunnallis- ja yhteisöverotilitysten tasoja vuoden 2023 osalta.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-huhtikuussa 29,5 prosenttia edellisvuotta vähemmän, Vantaalla 33,6 prosenttia vähemmän. Kuluvana vuonna tilitettävät kunnallisverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 6 prosenttia.

Kuvio 11: Kunnallis- ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2022–2024

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet kunnallisveroista vuosille 2022–2024

Verovuosi	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2024	0,2526	0,0404382
Verovuosi 2023	0,2459	0,0406622
Verovuosi 2022	0,6165	0,0445771

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa toukokuussa vuoden 2022 valmistuneen verotuksen, vuoden 2023 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto) sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kertyvän Vantaalla vuonna 2024 noin 20 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Tätä selittää työllisyystilanteen heikentyminen erityisesti rakennusallalla. Vuoden 2023 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastetaan myös vuoden 2024 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet. Kuntaliitto päivittää koko maan kunnallisveroennusteen ja kuntakohtaiset kehikot seuraavan kerran elokuussa sekä syyskuun lopulla, kun valtion budjetin linjaukset ovat tiedossa.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 36,0 milj. euroa tammi-huhtikuussa, laskua 25,2 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen lasku edellisvuoteen oli 20,6 prosenttia. Kuluvana vuonna tilitettävät yhteisöverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 17 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan alittavan talousarvon (86 milj. euroa) noin 7 milj. eurolla yleisen taloussuhdannetilanteen heikkenemisen takia.

Tammi-huhtikuussa on kaupungille kertynyt kiinteistöverotilityksiä 5,2 milj. euroa. Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 116,9 milj. euroa vuonna 2024, joka alittaa talousarviossa oletetun 2,1 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 29 milj. eurolla. Veroennusteet tarkentuvat vuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 126,5 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 30,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 19,9 milj. euroa vuonna 2024. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 176,7 milj. euroa, 5,3 milj. euroa alle talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-huhtikuussa kaupungin ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 106,3 milj. euroa, toimintakuluja -329,9 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -223,6 milj. euroa. Tammi-huhtikuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 31-prosenttisesti, toimintakulut 32-prosenttisesti ja toimintakate 32-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 352,5 milj. euroon ja toimintakulut -1 056,1 milj. euroon. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 9,5 milj. eurolla. Ylityksessä on huomioitu ulkopuolisten vuokratuottojen arvioitu ylitys. Toteuma on epävarma ja tarkentuu vuoden loppupuolella. Maanmyyntivoittojen ja maankäyttösopimuskorvausten arvioiminen on erityisen haastavaa ja asuntorakentamisen suhdannekehityksellä on oleellinen vaikutus kaupungin tuloihin.

Toimintakulut ylittävät talousarvion ennusteen mukaan noin 23,7 milj. eurolla. Ylitys jakautuu kaikille toimialoille. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen sijais- ja avustuskustannusten ennustetaan ylittävän talousarvion yli 10 milj. eurolla, vaikka tilanne on selvästi parantunut verrattuna vuoteen 2023. Työmarkkina-tuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 5 milj. eurolla, koska pitkäai-kaistyöttömyyden positiivinen kehitys pysähtyi loppuvuodesta 2023 ja pitkäaikais-työttömyys jäi korkealle tasolle. Kaupunkiympäristön toimialalla menoylitys johtuu katujen kunnossapidon kasvaneista kuluista alkutalven hankalien olosuhteiden johdosta. Lisäksi menoja kasvattavat yleinen kustannustason nousu erityisesti poltto- ja raaka-aineiden hinnoissa. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin samoin kuin Kasva-tuksen ja oppimisen toimialojen kustannuksia kasvattavat VTK:n ilmoittamat vuok-rankorotukset 1.4.2024 alkaen. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 14,1 milj. euroa negatiivisena talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 28,7 milj. eurolla. Kuntaliiton verotu-loennusteen poikkeama vuoden 2023 syystalven ja 2024 kevään välillä on poik-keuksellisen suuri ja verotuloennuste on laskenut kaikissa verolajeissa. Kunnallis-verotilitysten kehitykseen vaikuttaa kasvaneet työttömyysluvut ja palkkasumman heikko kehitys. Yhteisöveroissa ennustettua tuloa laskee talouden suhdannetilanne, Vantaan osalta erityisesti rakentamisaikalla. Kiinteistöverotuloja kasvatti vuonna 2023 erityisesti rakennuskustannusindeksin nousu, mutta vuonna 2024 rakennus-ten arvioitu verotusarvojen nousu jää huomattavasti alhaisemmaksi. Valtionosuus-tuottojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 2,8 milj. eurolla.

Rahoituserien ennakoitaan ylittävän talousarvion 4,9 milj. eurolla. Korkokulujen ta-lousarvio vuodelle 2024 on 24,6 milj. euroa, mikä on 10,6 milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöksen 2023 toteuma. Ennusteen mukaan korkokulut kuitenkin alittavat ta-lousarvion 3,1 milj. eurolla. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta markkinakorkojen korkea taso näkyy myös kaupungin korkokustannusten voi-makkaana kasvuna.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-huhtikuussa toteutunut 37,4 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 115,8 milj. euroa.

Vuoden 2024 ensimmäisessä osavuositarkastuksessa vuosikatteeksi ennustetaan 68,9 milj. euroa, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 40,7 milj. eurolla. Talouden synkkä suhdanne heijastuu vahvasti ennusteeseen. Tulosenuste päättyy huhtikuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin -46,9 milj. euron alijäämään (talousarvio

-6,2 milj. euroa). Vuoden 2024 tulos heikkenee erityisen paljon verrattuna kuntatalouden poikkeukselliseen vahvaan vuoteen 2023 ja tulevat vuodet näyttävät myös synkiltä.

Investoinnit

Tammi-huhtikuussa kaupungin ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 2,1 milj. euroa, investointiosan menoja -33,7 milj. euroa ja investointiosan netto on -31,6 milj. euroa.

Kaupungin ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2024 toteutuvan 178,1 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 20,2 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 7,0 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -171,1 milj. euroa (talousarvio -192,4 milj. euroa).

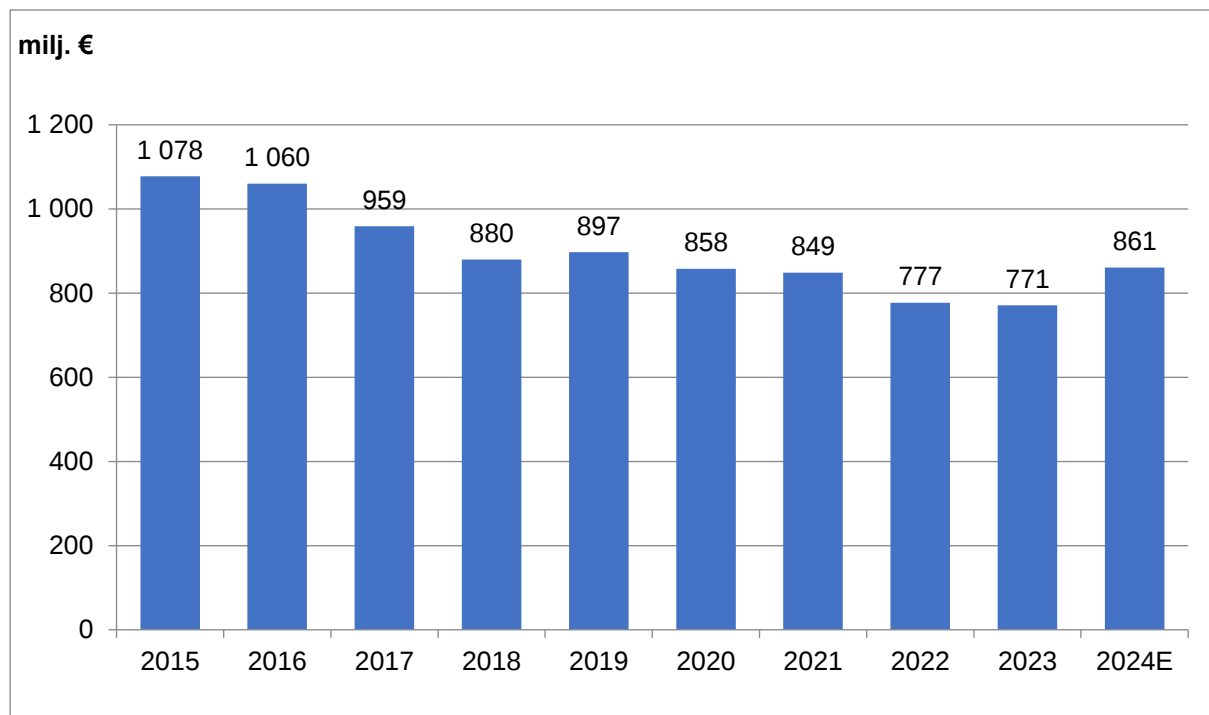
Investointimenoissa ennustetaan pientä ylitystä aineettoman omaisuuden osalta sekä noin 1,0 milj. euron ylitystä irtaimen omaisuuden osalta. Rakentamisinvestointien puolestaan ennustetaan alittavan talousarvion 21,5 milj. eurolla johtuen useiden hankealoitusten siirtymisestä myöhempään ajankohtaan mm. henkilöstöresurs-sipulan sekä rakentamisen markkinatilanteen vuoksi.

Rahoitus

Vuoden 2024 nettolainanoton arvioidaan olevan enintään 89,7 milj. euroa ja kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvaa näin ollen ensimmäistä kertaa vuosiin. Lainakannan kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, jos kaupungin muiden investointien lisäksi myös Vantaan ratikka -hanke etenee. Kaupunki lyhentää kuluvana vuonna pitkäaikaisia lainoja niiden lyhennysohjelmien mukaisesti noin 105,3 milj. euroa. Uuden lainanoton lopullinen määrä tarkentuu loppusyksystä, kun rahoitukselle on muodostunut tarkempi kuva kuluvan vuoden talousarvion toteumasta ja kaupungin likviditeettitilanteesta. Kaupunki nostaa ensimmäisen erän pitkäaikaista lainaa toukokuun loppupuolella. Myös kaupungin yhtiöt ovat ottamassa merkittävän määrän uutta pitkäaikaista lainaa kuluvana vuonna.

Alkuvuoden likviditeettitilanne on ollut ennustettua heikompi johtuen mm. verotulokehityksestä, mikä huomioidaan mm. kaupungin ja sen yhtiöiden pitkäaikaisten lainojen nostojen ajoituksessa. Kassanhallinnan strategisena tavoitteena on riittävän likviditeetin turvaaminen konsernitilalla kaikissa tilanteissa.

Kuvio 12: Kaupungin pitkäaikainen lainakanta (eliminoitu konsernitilin saldo)

Rahoitusmarkkinat

Talouden näkymät ovat parantuneet pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan jälkeisestä pahimmasta notkahduksesta, mutta erot maiden välillä ovat merkittäviä. Euroalueen talous on polkenut suurelta osin paikallaan jo toista vuotta. Erot talouskasvussa vaikuttavat keskuspankkien rahapolitiikkaan, ja korkojen laskutahdissa nähdään todennäköisesti suuria alueellisia eroja. Ensimmäisenä korkoja ennätti laskemaan Ruotsin Riksbanken.

Huolimatta palvelusektorin hintojen kehityksestä inflaatiopaineiden odotetaan pysyvän maltillisina euroalueella, vaikka kasvu käynnistyneenä euroalueellakin loppuvuonna. EKP:llä on painavammat syyt laskea korkoja kuin USA:ssa Fedillä. Riskinä on, että inflaatio pysyy koholla aiemmin ennustettua pidempään. Inflaation sitkein osa on työvoimakustannusten nousu sekä pandemian jälkeinen vahva kysyntä,

mistä voi seurata, että keskuspankit eivät pysty laskemaan korkoja yhtä nopeasti kuin on ennustettu. Myös geopolittiset riskit voivat vaikuttaa rahoitusmarkkinoihin ja korkotasoon: USA:n lähestyvät vaalit, Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja sotatoimet Lähi-idässä. EKP:lta odotetaan ensimmäistä koronlaskua kesäkuussa, jos mitään yllättävää kriisiä ei tapahdu markkinoilla.

Markkinakorkojen nousu ei ole heijastunut kaupungin eikä merkittävästi sen tytäryhteisöjen pitkäaikaisen rahoituksen saatavuuteen tai lainojen marginaaleihin, ja kaupunki ja sen tytäryhteisöt ovat voineet näin ollen toteuttaa kustannustehokkaasti tarvittavan pitkäaikaisen varainhankinnan. Kaupungin ja sen yhtiöiden korkokulut ovat nousseet ja tulevat vääjäämättä nousemaan jatkossakin mm. uuden lainanoton myötä, koska uudet lainat nousevat aina vallitsevaan korkotasoon. Korkeamat pitkät korot näkyvät suoraan korkosuojausten ja kiinteäkorkoisten lainojen hinnoittelussa tehden korkosuojauksen merkittävästi kalliimmaksi. Koska kaupungin lainasalkun suojausaste on historiallisesti edelleen korkealla tasolla, korkosuojaukset ovat hidastaneet merkittävästi kaupungin korkokulujen nousua.

SITOVAT TAVOITTEET

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2024 niitä on 45 kappaletta.

Sitovista tavoitteista raportoidaan 30.4.2024 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 16 toteutunee täysin, 21 osittain ja 3 ei lainkaan. 5 tavoitteen osalta arviointia ei voitu vielä tehdä. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on asettanut tytäryhtiöille toimintaan ja talouteen liittyviä tavoitteita, joiden toteutumisesta raportoidaan konsernijaostolle tilanteesta 30.4, 31.8. ja 31.12.2024. Lisäksi suurimpien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuosisikatsauksen yhteydessä.

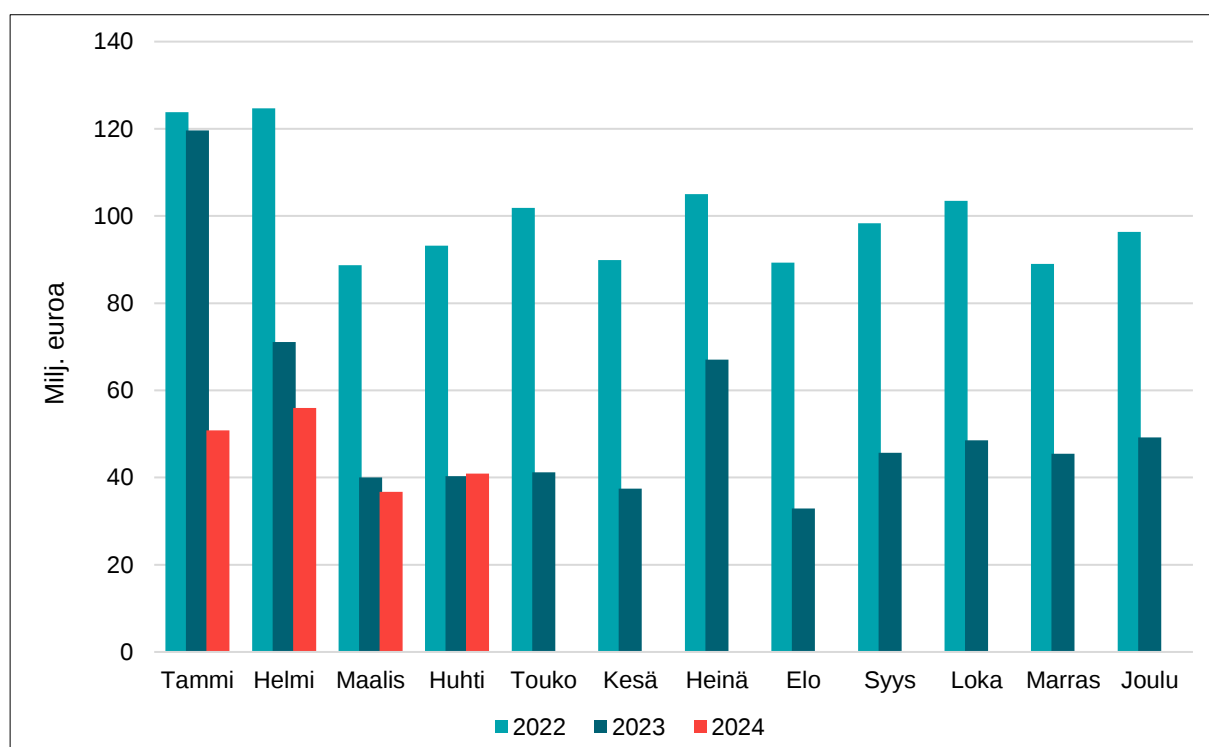
KESKEISET TUNNUSLUVUT

Keskeiset tunnusluvut	KS 2024	TOT 1– 4 2024	Ennuste 2024	Ero TA / ennuste
Toimintakate (milj. eur)	-689	-224	-704	-14,1
Toimintakatteen kasvu %	2,3 %		4,4 %	2,1 %
Vuosikate (milj. eur)	109,6	14,4	68,9	-40,7
Vuosikatteen muutos % edelliseen vuoteen	-32,3 %		-57,5 %	-25 %
Vuosikate/poistot, %	95 %		59 %	-35 %
Poistot ja arvonalentumiset	-115,8	-37,4	-115,8	0,0
Tilikauden tulos (milj. eur)	-6,2	-23,0	-46,9	-40,7
Investointiosa netto (milj. eur)	-192,4	-30,6	-171,1	21,3
Investointiosa netto tulorahoitus %	57 %		40 %	
Pitkäaikainen lainakanta (milj. eur)	933		933	0

VEROTULOT

1 000 €	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TOT 30.4.	TOT -%
Verotulot yhteensä	1 203 661	638 679	612 000	184 483	30,1 %
Kunnallisvero	957 370	431 249	407 000	143 238	35,2 %
Kiinteistövero	108 450	112 094	119 000	5 248	4,4 %
Yhteisövero	137 840	95 336	86 000	35 997	41,9 %

Kuvio 13: Verotulojen kehitys kuukausittain 2022–2024

TULOSLASKELMA

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	TA 2024	TOT 30.4.	ENNUSTE
Toimintatulot	342 993	106 317	352 509
Toimintamenot	-1 032 407	-329 936	-1 056 067
Toimintakate	-689 415	-223 619	-703 558
Verotulot	612 000	184 483	583 300
Valtionosuudet	182 000	58 893	179 200
Korkotulot	16 600	1 180	17 700
Muut rahoitustulot	13 151	1 053	13 851
Korkomenot	-24 600	-7 318	-21 500
Muut rahoitusmenot	-125	-255	-125
Vuosikate	109 611	14 415	68 868
Poistot ja arvonalentumiset	-115 785	-37 441	-115 785
Satunnaiset erät	0	0	0
Tilikauden tulos	-6 174	-23 025	-46 917

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	TA 2024	TOT 30.4.	ENNUSTE
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	109 611	14 415	68 868
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-30 713	-3 031	-25 713
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-198 370	-33 694	-178 126
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 500	340	2 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset	34 213	4 798	29 213
Toiminnan ja investointien rahavirta	-82 759	-17 172	-103 258
Antolainauksen muutokset	-12 500	-1 995	-1 100
Antolainasaamisten lisäykset	-15 000	-2 010	-5 000
Antolainasaamisten vähennykset	2 500	15	3 900
Lainakannan muutokset	89 700	-86 492	89 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	195 000	0	195 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105 300	-4 016	-105 300
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-82 475	0
Oman pääoman muutokset	0	423	423
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-8 047	0
Rahoituksen rahavirta	77 200	-96 110	89 023
Vaikutus maksuvalmiuteen	-5 559	-113 282	-14 235
Nettolainanotto	89 700	-4 016	89 700

10 YLEISHALLINTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	761	1 050	700	67	1 750
TOIMINTAMENOT	-14 551	-21 182	-5 397	25	-21 148
TOIMINTAKATE	-13 790	-20 132	-4 697	23	-19 398

Palvelualueittain

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Yleishallinto yhteensä			
Toimintatulot	1 050	700	67
Toimintamenot	-21 182	-5 397	25
Toimintakate	-20 132	-4 697	23
Keskusvaalilautakunta			
Toimintatulot	1 050	0	
Toimintamenot	-2 525	-1 198	47
Toimintakate	-1 475	-1 198	81
Kaupunginvaltuusto			
Toimintamenot	-1 532	-321	21
Toimintakate	-1 532	-321	21
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus			
Toimintamenot	-664	-161	24
Toimintakate	-664	-161	24
Kaupunginhallitus			
Toimintatulot	0	700	
Toimintamenot	-11 404	-2 527	22
Toimintakate	-11 404	-1 827	16
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset			
Toimintamenot	-5 056	-1 189	24
Toimintakate	-5 056	-1 189	24

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Yleishallinnon tuottojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 67. Menojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 25.

Presidentinvaali järjestettiin tammi-helmikuussa 2024, joten osa vaalien toteutuneista kuluista oli jo vuoden 2023 toteumassa. Vuoden 2024 europarlamenttivaalien sekä vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien suunnittelutyö on käynnistynyt.

Kaupunginvaltuuston kaksipäiväinen seminaari aikaistettiin maaliskuulle ja samalla toukokuun valtuustoseminaaria lyhennettiin yksipäiväiseksi. Tarkoituksena on parantaa luottamushenkilöiden kykyä vaikuttaa talousarvioprosessiin hyvissä ajoin.

Historiatoimikunnan Vantaa50-historiahanke huipentuu juhlavuonna 2024.

Talousarvion toteutuminen 2024

Yleishallinnon tuottojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 67.

Menojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 25. (Keskusvaalilautakunta 47 %, Kaupunginvaltuusto 21 %, Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus 24 %, Kaupunginhallitus 22 %, Yhteistoimintaosuudet ja avustukset 24 %).

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Presidentinvaali järjestettiin vuoden 2024 tammi-helmikuussa. Kaupunki vastasi vaalien käytännön järjestelyiden lisäksi myös alustavasta ääntenlaskennasta. Varsinaisen ääntenlaskemisen suoritti Uudenmaan vaalipiirilautakunta. Vantaalaisten kokonaisäänestysprosentti oli ensimmäisellä kierroksella Suomessa asuvista vantaalaisista 72,1 prosenttia kun taas toisella kierroksella äänestysprosentti jäi hieman alhaisemmaksi 68,7 prosenttiin.

Koska presidentinvaali järjestettiin jo alkuvuodesta 2024, ovat osa vaalien toteutuneista kuluista jo vuoden 2023 toteumassa. **Keskusvaalilautakunta** aloitti vuoden 2023 aikana myös vuoden 2024 europarlamenttivaalien suunnittelun, ja käynnissä on jo myös vuoden 2025 alue- sekä kuntavaalien suunnittelutyö.

Kaupunginvaltuuston toiminnan osalta merkittävä muutos oli kaupunginvaltuuston kaksipäiväisen seminaarin aikaistaminen maaliskuulle siten, että samalla toukokuun valtuustoseminaaria lyhennettiin yksipäiväiseksi. Tarkoituksena on parantaa luottamushenkilöiden kykyä vaikuttaa talousarvioprosessiin hyvissä ajoin. Lisäksi vuoden alussa perustettu Vantaa 2025 –toimikunta tulee vuoden aikana tarkastelemaan kaupunginvaltuuston työkäytänteitä seuraavaa vaalikautta silmällä pitäen.

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus on toiminut vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Arviointikertomus vuodelta 2023

hyväksyttiin tarkastuslautakunnassa 24.4.2024. Tilintarkastus toteutui suunnitellusti. Käyttösuunnitelman ylitysuhkaa ei ole. Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

Kaupunginhallituksen toiminnassa ei ole tapahtunut mainittavia muutoksia.

Historiatoimikunnan Vantaa50-historiahanke huipentuu juhlavuonna 2024. Oikeaksi kaupungiksi – Elämää, politiikkaa ja tapahtumia Vantaalla 1974–2024-historiateos on edennyt alkuvuonna taittovaiheeseen ja kirja julkaistaan elokuussa Kotiseutupäivien aikana. Tutkimustuloksia on avattu yleisölle Kylistä kaupungiksi – Vantaan kaupunki 50 vuotta -luentosarjassa, joka järjestettiin Helsingin yliopiston avoimen yliopiston kanssa yhteistyössä 13.3.–24.4.2024. Kaupunkitutkimusseminaari huhtikuussa keräsi pohjoismaalaisia tutkijoita Vantaalle.

11 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	10 849	7 516	1 242	17	7 633
TOIMINTAMENOT	-107 593	-115 005	-35 227	31	-119 676
TOIMINTAKATE	-96 744	-107 489	-33 985	32	-112 043

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kaupunkistrategia ja johto yhteensä			
Toimintatulot	7 516	1 242	17
Toimintamenot	-115 005	-35 227	31
Toimintakate	-107 489	-33 985	32
Yleisjohto			
Toimintatulot	0	3	
Toimintamenot	-6 189	-313	5
Toimintakate	-6 189	-311	5
Sisäinen tarkastus			
Toimintamenot	-425	-128	30
Toimintakate	-425	-128	30
Talous ja strategia			
Toimintatulot	338	101	30
Toimintamenot	-6 471	-1 807	28
Toimintakate	-6 134	-1 706	28
Henkilöstö- ja konsernipalvelut			
Toimintatulot	2 801	545	19
Toimintamenot	-50 049	-15 330	31
Toimintakate	-47 248	-14 786	31
Elinvoimapaalvelut			
Toimintatulot	1 581	193	12
Toimintamenot	-4 890	-1 325	27
Toimintakate	-3 309	-1 132	34
Työllisyys ja kotoutumispalvelut			
Toimintatulot	2 796	395	14
Toimintamenot	-40 524	-14 464	36
Toimintakate	-37 728	-14 069	37
Viestintä			
Toimintamenot	-2 802	-782	28
Toimintakate	-2 802	-782	28
Kuntademokratia			
Toimintatulot	0	6	
Toimintamenot	-3 655	-1 078	30
Toimintakate	-3 655	-1 072	29

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on huhtikuun lopussa 17 prosenttia ja toimintakulujen 31 prosenttia. Toimialan menojen ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 4,7 milj. eurolla ja tulojen noin 0,1 milj. eurolla.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 5,0 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun vaikuttaa talouden taantuman aiheuttama työllisyyden heikkeneminen.

Talousarvion toteutuminen 2024

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on huhtikuun lopussa 17 prosenttia ja toimintakulujen 31 prosenttia. Toimialan menojen ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 4,7 milj. eurolla ja tulojen noin 0,1 milj. eurolla.

Henkilöstö- ja konsernipalvelujen toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion 4 prosentilla eli noin 0,1 milj. eurolla.

Ennusteen mukaan työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimintakulut tulevat ylittämään talousarvion noin 4,7 milj. euroa vuonna 2024, koska työmarkkinatuen kuntaosuuden ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 5,0 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kumulatiivinen toteuma huhtikuussa on yhteensä noin 10,1 milj. euroa, joka on 42 prosenttia talousarviosta. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun vaikuttaa talouden taantuman aiheuttama työllisyyden heikkeneminen. Työvoiman kysyntä on hiipunut, minkä myötä avointen työpaikkojen määrä on selvästi alemmalla tasolla kuin vuosi sitten ja työttömien työnhakijoiden määrä on lähtenyt kasvuun.

Muiden palvelualueiden ja -yksiköiden toimintatuottojen ja -kulujen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Talouden ja strategian palvelualue

Talousohjaus valmistelee parhaillaan talousarvion 2025 kehystä, jolle kaupunki-strategia 2022–2025 ja tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025 luovat reunaehdot. Vuoden 2024 sekä tulevien vuosien taloudellinen tilanne näyttää synkältä koko kuntakentässä ja talouden tasapainon saavuttaminen edellyttääkin merkittäviä toimenpiteitä mukaan lukien menojen tiukkaa hallintaa. Vuoden 2025 alussa tulee voimaan TE2024-uudistus, joka lisää kaupungin tehtäviä huomattavasti ja vaikuttaa kaupungin talouteen vuodesta 2024 eteenpäin. Uudistus lisää toimintamenoja, erityisesti henkilöstömenoja, mutta toisaalta myös valtionosuuksia. TE-uudistuksen siirtolaskelmat tarkentuvat vuoden 2024 aikana.

Rahoitus on käynnistänyt alkuvuonna kaupunkikonsernin vakuutusturvan päivittämisen vastaamaan hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä organisaatiota ja vastuita. Uudet vakuutussopimukset astuvat voimaan 1.1.2025.

Talouspalveluissa valmistaudutaan TE2024-uudistuksen mukaiseen työllisyydenhoidon palveluiden siirtoon. Tähän hankkeeseen on perustettu talouspalveluille oma projektiryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa talouspalveluiden järjestelmien toimivuus palveluiden siirtyessä. Vantaan kaupungin laskujen välitysoperaattori sanoi sopimuksen irti, jonka vuoksi on aloitettu uuden operaattorin kilpailutuksen valmistelut. Vantaan kaupungin taloushallinnon järjestelmähankkeessa on meneillään resurssien kartoitus. Talouspalveluissa on aloitettu esiselvitystyöt arvonlisäveron desimaaliluvun käyttöönoton vaikutuksista taloushallinnon tietojärjestelmissä. Vantaan kaupungin konsernin talousjärjestelmien yhtenäistäminen eteni, kun uuden konserniyhtiön taloushallinto siirrettiin SAP-järjestelmään vuoden 2024 alusta lähtien.

Strategia ja tutkimus on käynnistänyt tulevaa strategiaprosessia. Prosessikuvaus on päivitetty strategian laadintaa varten ja mm. osallistamissuunnitelma on tehty. Tietopalveluissa on edistetty tiedolla johtamista. Alkuvuodesta on myös tehty tilastokatsauksia ja kehitetty internet-sivuja ja tuotu niille enemmän Power BI -sisältöjä mm. rakentamisen osalta. Edunvalvontatiimi on muun normaalin edunvalvonnan lisäksi valmistellut Vantaalla järjestettäviä tapahtumia. Vuonna 2024 Vantaa isännöi eri verkostojen konferensseja tavallista enemmän 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi.

Henkilöstö- ja konsernipalveluiden palvelualue

Hankintojen tiedolla johtamisen jatkokehityksessä on nykyiset prosessit päivitetty tiedonkulun varmistamiseksi. Työllisyyspalveluiden siirtoon valtiolta kunnalle on hankintojen osalta valmistauduttu. Lisäksi on käyty läpi siirrettäviä ja kilpailutettavia sopimuksia sekä valmisteltu PKS-yhteistyötä.

Konserniohjaus ja –valvonnan yksikkö on käynnistänyt omistajapoliittisten linjausten päivittämisen. Päivittämiseen liittyen käytiin lähetekeskustelu maaliskuun 2024 konsernijaoston kokouksen yhteydessä. Yleiset omistajapoliittiset linjaukset valmistellaan konsernijaoston sekä edelleen kaupunginhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi kesäkuussa 2024. Yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset valmistellaan puolestaan konsernijaoston päätöksentekoon koreittain syksyllä 2024. Konserniohjeessa yksilöityjen merkittävien yhtiöiden (Vantaan Energia Oy, VAV-konserni ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy) omistajapoliittiset linjaukset hyväksyy valtuusto.

Tietohallinnon palveluiden kehittämisen keskiössä ensimmäisellä kvartaalilla on ollut kaupungin työasemien modernisointi uusimpaan Windows versioon, kaupunkitasoisten perustietotekniikkapalveluiden suunnittelu ja tietoaltaan tuotannollistaminen. Tämä kehittäminen tulee jatkumaan koko vuoden.

Työnantajapalveluissa on varmistettu henkilöstökertomuksen tunnuslukujen saatavuus uudesta henkilöstöjärjestelmä Hertasta. Lisäksi yhteistyössä talousohjauksen sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa kehitettiin henkilöstömääräraportointia. Uuden työnantajabrändin tunnettavuutta ja systemaattista toteutusta edistämään rakennettiin vuosisuunnitelma yhteistyössä kaupungin markkinoinnin kanssa. Kaksi kampanjakokonaisuutta on toteutettu, kolmas toteutuu kesällä. Myös rekrytointimarkkinointiin rakennettiin vuosisuunnitelma (massarekrytoinnit) tiiviissä yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Vantaan kanaviin lisättiin viikoittaiset rekrytointimarkkinointinostot yksittäisten nostojen rinnalle. Lisäksi aloitettiin palvelualueiden johtoryhmävierailut kaikilla toimialoilla. Tapaamisissa esitellään rekrytoinnin tuen palvelutarjontaa ja kuullaan palvelualueen toiveita liittyen rekrytoinnin työvälineisiin, koulutuksiin, markkinointiin, tukeen yms. Uusia koulutuksia ja toimintatapoja on jo toteutettu toiveiden pohjalta.

Kehittämispalveluissa kehittämiskumppaneiden ja toimialojen yhteistyö henkilöstökoulutuksen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisessä on jatkunut

sopimusten mukaisesti. Uusi työyhteisösovittelupalvelu on otettu käyttöön. Saata-
vuusohjelman kehittämisrahan hakemisen periaatteet ja haku toteutuksessa sekä
kaupunkitasoinen perehdyttämisen kehittämistyö jatkuu. Omaehtoisen koulutuksen
jatkuva haku on käytössä varhaiskasvatuksen pätevyitymiskoulutuksiin. Lääkärikes-
kus Aava on siirtynyt kattohintasopimukseen työterveyshuoltokumppanina varhais-
kasvatuksen ja kaupunkiympäristön alueilla. Työkykyraportoinnin tarkastelu osana
hr-tiedon kokonaisuutta on käynnistetty. Työkyvyn varhaisvaiheen tukipalveluita on
jatkettu työterveyshuollon palveluina. Tutkassa on käyttöön otettu kaksi uutta omi-
naisuutta: työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin uusi sisäilmasto-osio sekä epä-
asiallisen kohtelun ilmoituslomake (EKI). Tiivis yhteistyö Kevan kanssa jatkuu enna-
kointityökalun kokeiluna. Vaikuttavaa työtä keskustelujen kirjaus on otettu käyttöön
kaupunkitasoisesti Osumassa. Työnseuranta-työkalun kehittäminen Aikajana-järjes-
telmään on käynnistynyt.

Toimialojen hr-palveluissa käynnistyi projekti Hertan hr-tiedon raportoinnin toteut-
tamiseksi Power BI:n avulla. Vuoden 2024 päätavoite on kokonaisuuden teknisen
toteutuksen rakentaminen. Sisällöllisenä tavoitteena on jatkossa toteuttaa henkilös-
tökertomuksen avaintunnusluvut Power BI-raportteina. Lisäksi toimialojen hr-tiedon
raportointitarpeita on kartoitettu vuoden alussa. Hr toimii pilottina tietohallinnon te-
koälyn soveltamiskokeilussa (Proof of concept). Hr:n tavoitteena on saada pidem-
mällä aikavälillä asiakkaiden käyttöön tekoälyn tukea hr-asioissa siten, että tekoäly
hyödyntää Virkun hr-aineistoa vastauksissaan. Liukuvan työajan projekti on eden-
nyt ja uuden järjestelmän käyttöönotot käynnistyivät vuoden alussa ja mahdollistivat
mobiilileimauksen hybridityössä. Käyttöönotot jatkuvat vuoden 2024 ajan. Projekti
on yhä käynnissä. Hertan käytettävyyden ja ohjaavuuden kehittämistyö on käynnis-
tynyt opettajien pelu-lomakkeen (työsuunnitelma -lomake) kehittämisellä. Lisäksi
järjestelmätoimittajan kanssa on edistetty asiakaskohtaisiin valikoihin siirtymistä,
joka parantaisi loppukäyttäjän järjestelmän käytettävyyttä merkittävästi nykyisestä.

Elinvoimapalveluiden palvelualue

Elinvoimapalvelut on jatkanut yritysmyönteisen toimintaympäristön kehittämistä,
jonka osina on erityisesti työstetty Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan osaamis-
kampuksen kehitystyötä yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Elinvoima-
palvelut on vahvasti mukana Tikkurilan asemakeskuksen viereen rakentuvan Tikku-
rilan osaamiskampus -hankkeen valmistelussa ja edistämisessä. Osaamiskampus-
sesta rakentuu ainutlaatuinen kohtaanto-ongelmaa Vantaalla ratkaiseva palveluko-
naisuus. Keskeisimpinä elinvoimapalveluiden toimintoina on tehty yritysten

neuvonta- ja kehityspalvelutyötä sekä autettu yrityksiä sijoittumaan Vantaalle ja laajentamaan toimintaansa Vantaalla.

Osana elinvoimapalveluiden Vantaalla koordinoimaa pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimusta on yksi uusi kehittämisprojekti klusterikehittämisen tueksi. Muita käynnistyneitä projekteja on yritysten digikyvykkyyksiä tukeva yhteisprojekti oppilaitosten kanssa. Kansainvälisten osaajien houkutteluun ja asettautumiseen liittyvän talent –toiminnan kehittämistä on jatkettu tavoitteena tehdä siitä tulevaisuudessa vakituinen palvelu.

Elinvoimainen ja osaava Vantaa strategiateemaan liittyen elinvoimapalvelut koordinoi kasvu- ja elinvoimaohjelman toteuttamista. Ohjelman puitteissa on käynnistynyt lukuisia toimenpiteitä, joista elinvoimapalveluiden vastuulla on ollut muun muassa startup- ja kasvuyritystoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden edistäminen maahanmuuttajien keskuudessa, osaamisen ennakkoinnin vahvistaminen, pk-yritysten osaamisen kehittäminen, klusteritoiminnan vahvistaminen sekä 48 tunnin palvelulupaus yrityksille.

Kaupunkitasoisesti palvelevaa projektitoimistoa on vahvistettu. Se rakentaa hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä mm. edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Projektitoimisto vahvistaa sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä tukee kehittämisessä keskeisen tiedon avointa kulkemista toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Elinvoimapalvelut aloitti toimintansa omana palvelualueenaan 1.9.2023. Palvelualueelle rakennettiin alkuvuodesta uusi toimintamalli ja organisaatio, joka astui voimaan 1.5.2024. Uusi organisaatio on kokonaisuudessaan toiminnassa vuoden 2025 alusta, jolloin TE-uudistus astuu voimaan.

Työllisyys ja kotoutumispalvelujen palvelualue

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa vuonna 2024 kuntakokeilun tavoitteiden toteuttamisesta. Kuntakokeilun asiakkaille taataan työnhaun vahva alku ja sujuva palveluprosessi siten, että palvelut johtavat eteenpäin, työllistymiseen tai palvelutarpeen mukaisiin palveluihin, osaamisen palveluihin tai monialaisiin palveluihin. Tavoitteiden saavuttamista seurataan asiakaskyselyillä ja mitataan suunnitelma-asteen sekä nuorten, vieraskielisten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyyden kehityksellä.

Työllisyyspalveluissa työllisyyden kuntakokeilu Keravan kanssa jatkuu 31.12.2024 saakka, jolloin työvoimapalveluiden pysyvä siirto työllisyysalueille toteutetaan. TE2024 -uudistuksen valmistelua ohjaa kaupunginjohtajan nimeämä TE2024-valmisteluryhmä ja sen perustamat 11 toimialaryhmää. Tehtävään nimetty TE2024- ja KOTO24 -projektiorganisaatio valmistelee työvoimapalveluiden ja kotoutumisen palveluiden pysyvää siirtoa toimialaryhmien kanssa siten, että vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto voidaan toteuttaa hallitusti loppuvuodesta 2024.

Työttömien työnhakijoiden ja lomautettujen asiakkaiden määrä on kasvanut kuntakokeilussa loppuvuoden 2023 aikana. Erityisesti vieraskielisten työnhakijoiden määrä on lisääntynyt. Suurin osa työttömyyden kasvusta liittyy rakennusalan taantumaa. Rakennusalan lomautetuista työntekijöistä 72 prosenttia ja työttömistä 55 prosenttia on ollut vieraskielisiä joulukuussa 2023. Vantaan työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden rakennusosalta työttömäksi jääneille tai lomautetuille asiakkaille on tarjottu mahdollisuutta lisäkoulutukseen työttömyyden tai lomautuksen aikana. Tavoitteena on työllistymisvalmiuksien parantaminen.

Suhdannetaantumassa avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt 23 prosenttia edellisvuoden maaliskuuhun verrattuna. Myös työmarkkinatuen kuntaosuuksien odotetaan edelleen kasvavan.

Vantaa, Espoo ja Helsinki ovat perustaneet keväällä 2023 yhteisen PKS- projektitoimiston hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyön määrittelemiseksi. Määrittelyn pohjalta PKS-kaupunkien kaupunginhallitukset ovat hyväksyneet hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyö -sopimuksen yhteistyön jatkovalmistelua varten.

Kuntalaispalveluiden asiakaspalvelun kaupunkitasoisen kehittämisen tueksi on kaupunginjohtajan päätöksellä asetettu ohjausryhmä, joka käynnisti työnsä huhtikuussa. Ohjausryhmässä on edustus kaikilta kaupungin toimialoilta. Ohjausryhmän tehtävänä on seurata ja ohjata Vantaan kaupungin asiakaspalvelun yhtenäistämistä.

Monikanavaisen asiakaspalvelun asiakaskontaktien määrä oli alkuvuoden aikana noin 48 000.

Asiakkaiden toiveesta digituen neuvonta- ja ohjauspalveluiden pilottia on jatkettu Hakunilan suuralueella. Lisäksi asiakaspalvelussa kokeillaan uutta etäneuvontaa

kirjaston robotiikkahankkeessa. Kaupunkitasoisen digituen näkyvyyttä on lisätty markkinointikampanjalla, joka lisäsi selvästi digituen verkkosivun kävijämääriä.

Kaupungin asiakaspalvelujärjestelmän ja puhelinliittymien osalta Vantaan kaupunki on liittynyt Hanselin teleoperaattorikilpailutukseen 2025–2030.

Kotoutumisen palveluissa varmistetaan yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa kuntakokeilulain mukaiset palvelut kotoutujille sekä muunkielisille asiakkaille. Erityisesti kiinnitetään huomiota työllistymistä edistävien matalan kynnyksen toimintamallien kehittämiseen Osaamiskeskuksessa. Lisäksi kehitetään työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden palvelua kotoutumisen johdantojakson pilottihankkeella sekä alkuvaiheen viranomaispalvelua vahvistamalla.

Nykyisen kotoutumislain mukaista kotouttamisohjelman seuranta toteutetaan kansainvälinen Vantaa -strategiateeman ohjausryhmässä. Ryhmässä on sovittu eri palvelualueiden ja toimialojen vastuurooleista ohjelman tavoitteiden seurannassa. Ohjelman toteutuksesta raportoidaan valtuustolle alkusyksystä 2024.

Tulevan lain mukaisen kotoutumisohjelman valmistelu on aloitettu huhtikuussa 2024 ja valmistelun tueksi on asetettu sekä asiantuntija/kehittämistyöryhmä että kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Tavoitteena on parantaa kotoutumisen palveluiden koordinaatiota kaupunkitasoisesti sekä kehittää palveluita tulevan lain mukaiseksi.

Vuoden 2024 tavoitteena on vakinaistaa osaamiskeskuksen ja Neuvova Vantaa-hankkeen toiminta osana tulevaa KOTO24-uudistusta ja tulevaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden organisaatiota. Osana vakinaistamista koko Osaamiskeskustoiminta ja Vanhemmat Mukaan -hanke ovat siirtyneet työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle alkuvuodesta 2024.

Kuntademokratian palvelualue

Palvelualueen toimintoja järjesteltiin uudelleen ja perustettiin tiedonhallintayksikkö vastaamaan kaupunkitasoisesta asianhallinnasta, arkistosta, kirjaamon toiminnasta, lomakesuunnittelusta sekä tiedonhallinnan suunnittelusta. Palvelualueen johtamisjärjestelmää päivitetään. Alkuvuoden aikana on täsmennetty mm. johtamisen rakenteita sekä perehdyttämiskäytänteitä.

Tammikuussa 2024 järjestettiin presidentinvaalit, mikä sitoi kuntademokratian henkilöstöä vaalitehtäviin. Vaalien kulut on kirjattu yleishallinnon menokohtiin. Näissä vaaleissa tarkistuslaskennan hoiti Uudenmaan vaalipiirilautakunta.

Toimielinten kokoukset on järjestetty lähitilaisuuksina. Selostustilaisuudet ja iltakoulut pidetään jatkossakin hybridinä. Vuoden alussa aloitti kaupunginhallituksen nimeämä Vantaa 2025 – toimikunta, jonka tehtävänä on tarkastella TE-uudistuksen vaikutuksia organisaatio- ja päätöksentekorakenteeseen.

Sähköisen arkiston tuotantokäyttö on aloitettu pienimuotoisesti jo edeltävänä vuonna. Edellisenä vuonna aloitettu digitointiprojekti tuli päätökseen huhtikuun 2024 alussa. Sähköisen arkiston sisäinen lanseeraus Vantaan kaupungin työntekijöille järjestetään myöhemmin vuoden 2024 aikana.

Asian- ja kokoushallinnan uudistamishanke käynnistettiin yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Lomakesuunnittelun palveluita laajennetaan sähköisen asiainnin lomakkeisiin. Sarastian kokouspalkkiomoduulin käyttöönottovaiheessa ilmenneitä virheitä selvitettiin yhdessä palkanlaskennan kanssa. Löydöksistä ja tehdyistä toimenpiteistä raportoitiin valtuuston puheenjohtajistolle. Havaittujen virheiden määrä on saatu laskemaan.

Valmiussuunnitelman päivittäminen on jatkunut työpajatyöskentelynä. Valmius- ja häiriötilannetasojen määrittelynä sekä johtamisen ja viestinnän rakenteiden määrittelyn parissa. Myös riskienhallintamallin uudistaminen käynnistyi eri ohjelmistovaihtoehtojen testaamisella.

Kaupunkiturvallisuustiimissä aloitti uusi määräaikainen poliisikoordinaattori. Alueellista turvallisuusyhteistyötä on tiivistetty muiden viranomaistahojen kanssa ja toimenpidesuunnitelman laadinta nuorten väkivaltarikosten ja jengiytymiseen on käynnistetty. Turvallisuuskyselyn suunnittelu on käynnistetty. Kysely toteutetaan loppuvuodesta.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tarkastustyön toteutus on edennyt vuosisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2023 huhtikuun alussa käyttöönotettuun ilmoittajansuojelulain edellyttämään väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan on tullut vuositasolla (12kk aikana) 34 ilmoitusta.

Viestintä

Kaupungin viestinnän painopiste oli vahvasti turvallisuusviestinnässä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Viestinnässä keskityttiin Viertolan kouluampumisen akuuttiin kriisiviestintään, tilanteen jälkihoitoon ja kaupungin häiriö- ja kriisiviestinnän sekä laajemmin turvallisuusviestinnän kehittämiseen. Kehittämistyön tavoitteena on kaupunkilaisten turvallisuudentunteen palauttaminen ja parantaminen.

Lisäksi viestimme kuntalaisille aktiivisesti kevään vaaleista, tammikuussa presidentinvaalien ja myöhemmin keväällä europarlamenttivaalien osalta. Vaaliviestinnän tavoitteena on vantaalaisten äänestysaktiivisuuden lisääminen. Kehitimme myös edelleen selkosuomen käyttöä kaupungin viestinnässä.

Kevään aikana viestinnässä varauduttiin myös tulevaan työ- ja elinvoimapalveluiden uudistukseen laatimalla mm. uuden palvelukokonaisuuden viestintäsuunnitelma sekä viestinnän organisointi.

Vantaa 50 -juhlavuoden viestintä ja markkinointi käynnistyi heti vuoden alussa ja jatkuu läpi vuoden. Juhlavuoden markkinoinnin lisäksi kaupunkimarkkinoinnin alkuvuoden kampanjat koskivat mm. osallistuvaa budjetointia, kuntalaisten digitukea ja työntantajamielikuvaa.

13 KASVATUS JA OPPIMINEN

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	43 793	33 274	10 497	32	32 384
TOIMINTAMENOT	-552 579	-560 749	-177 872	32	-576 010
TOIMINTAKATE	-508 786	-527 476	-167 375	32	-543 627

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kasvatus ja oppiminen			
Toimintatulot	33 274	10 497	32
Toimintamenot	-560 749	-177 872	32
Toimintakate	-527 476	-167 375	32
Kasvatus ja oppiminen, bruttoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	32 117	9 351	29
Toimintamenot	-484 513	-153 621	32
Toimintakate	-452 396	-144 269	32
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta			
Toimintamenot	-100	-35	35
Toimintakate	-100	-35	35
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	0	656	
Toimintamenot	-5 896	-2 049	35
Toimintakate	-5 896	-1 393	24
Perusopetus			
Toimintatulot	18 390	4 549	25
Toimintamenot	-244 913	-77 983	32
Toimintakate	-226 523	-73 434	32
Varhaiskasvatus			
Toimintatulot	13 131	4 028	31
Toimintamenot	-218 141	-68 873	32
Toimintakate	-205 010	-64 845	32
Svenskspråkiga servicen			
Toimintatulot	597	118	20
Toimintamenot	-15 464	-4 680	30
Toimintakate	-14 867	-4 562	31
Toisen asteen koulutus			
Toimintatulot	1 157	1 146	99
Toimintamenot	-76 236	-24 252	32
Toimintakate	-75 079	-23 106	31

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Kasvatuksen ja oppimisen kärkihankkeen, Tikkurilan osaamiskampuksen asema-kaava hyväksyttiin ja kampuskorttelin suunnittelu on alkanut. Yhteiskehittämistyötä on jatkettu kampusoperaattorin sekä elinvoimaa edistävän palveluekosysteemin parissa. DigiOnen alustan sekä eri palveluiden ja kokonaisuuksien määrittely, kehitys ja testaus ovat edenneet alkuvuodesta 2024. DigiOne-palveluiden pilotointi on aloitettu tammikuussa. Toimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääosin.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin kasvanut käyttö sekä perusopetuksen lisääntynyt POP- eli vammaisten lasten opetuksen tarve aiheuttaa lisätalousarviopainetta toimialan menomäärärahoihin. Lisätalousarviota tullaan esittämään myös mm. sisäisiin vuokriin ja hinnankorotusten vuoksi palvelujen ostoihin, varhaiskasvatuksen sijaistus- ja avustuskuluihin sekä palvelusetelin kasvaneeseen käyttöön. Lisätalousarvion tarve ja kokonaisuus varmistuu syksyn aikana. Toimialan tulojen ennustetaan alittavan talousarvion varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajojen noston takia.

Talousarvion toteutuminen 2024

Toimintatuottojen arvioidaan alittavan talousarvion 1,6 milj. eurolla varhaiskasvatuksen (sis. ruotsinkielinen varhaiskasvatus) asiakasmaksujen tulorajojen noston takia. Palvelusetelimenojen arvioidaan kasvavan 1,075 milj. eurolla budjetoitua korkeammaksi palvelusetelin arvon indeksikorotuksen sekä alle 3-vuotiaiden ja tukea tarvitsevien lasten määrän kasvun vuoksi. Avustuksiin varatusta määrärahasta säästyy vastaava summa, kun kotihoidontuella on lapsia siirtynyt varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Kotihoidontuen lopullista alitusta koko vuodelta on vaikea arvioida tässä vaiheessa vuotta, koska perheiden valintoja ei täysin pystytä ennakoimaan.

Varhaiskasvatuksen henkilöstömenoja kasvattaa palkankorotukset ja henkilöstön määrän kasvu. Työvoiman vuokrauksen kustannukset ovat alemmalla tasolla edelliseen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Talousarvio tulee kuitenkin ylittymään, koska oman henkilöstön palkkaamiseen varatulla määrärahalla ei tulla kattamaan työvoiman vuokrauksen kustannuksia kokonaisuudessaan.

VTK Oy ilmoitti alkuvuonna vuoteen 2024 kohdistuvista vuokrankorotuksista, joiden vaikutus kasvatuksen ja oppimisen toimialaan on 2,2 milj. euroa. Myös Vantti on ilmoittanut kuluvaan vuoteen kohdistuvista hinnankorotuksista, joihin haetaan

lisätalousarvio. Lisätalousarviota haetaan myös hankerahoituksiin. Lisäksi POP-opetuksen kasvu ja kuljetuskustannusten nousu aiheuttaa lisätalousarviopainetta.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuoden 2024 alussa. Työ jatkuu nykytilan kartoituksella ja Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelman päivityksellä. Lapsiystävällinen kunta -työ pohjautuu lapsen oikeuksien sopimukseen.

Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaava hyväksyttiin vuoden vaihteessa ja sai lainvoimaisuuden kevään aikana. Alueen taidekonsepti valmistui. Alueellisen energiaratkaisun kehittämisen ohella alue arvioitiin vähähiiliseksi. Kaupunkikonsernin oppilaitoskorttelin hankesuunnitelma hyväksyttiin ja korttelin suunnittelutyö käynnistyi. Jatkuvan ja elinikäisen oppimisen toimintakenttään kehitettävän uuden toimintamallin, eli kampusoperaattorin kehitystyötä jatkettiin suunnitellusti. Yhteiskehittämistyöhön osallistuu monipuolinen joukko koulutuksen tarjoajia, joista alkuvuoden aikana uusina mukaan liittyivät Helsingin yliopisto, Rastor-instituutti Oy, Kehityspiikki Oy sekä Wenhe Oy. Elinvoimaa edistävän palveluekosysteemin kehitystyötä jatkettiin. Työhön osallistuivat aktiivisesti työllisyys- ja kotoutumispalvelut, kuntalaispalvelut, elinvoimapaalvelut sekä yrityspalveluita tuottavat kumppaniorganisaatiot. Osaamiskampuksen kaupunkitasoinen viestintä-, markkinointi- ja vuorovaikutustyöryhmä aloitti toimintansa. Markkinointityöhön kilpailutettiin kumppani ja hankkeen uusina viestintäkanavina avattiin LinkedIn – sekä BusinessHubVantaa –profiilit.

DigiOnen alustan sekä eri palveluiden ja kokonaisuuksien määrittely, kehitys ja testaus ovat edenneet alkuvuodesta 2024. DigiOne-palveluiden pilotointi on aloitettu tammikuussa 2024, ja pilotointia on tehty vaihteittain huhtikuuhun asti. Eri kokonaisuuksien pilotointiin ovat osallistuneet pilottikoulujen henkilöstö (opettajat, rehtorit ja koulusihteerit) ja hallinnon asiantuntijat. Pilotoinneista on saatu hyvää ja arvokasta palautetta kehitystyön tueksi. Hankkeen aikataulu on tiukka, ja ohjausryhmä tulee arvioimaan eri versioiden laajuutta kevään 2024 aikana. Ohjausryhmä käsittelee loppukeväästä myös käyttöönoton aikataulua. Käyttöönottoa on valmisteltu ja integraatiota Vantaan järjestelmiin on määritelty, kehitetty ja testattu. Toimiala prosesseja on lähdetty valmistelemaan yhtenäisemmiksi DigiOnen toiminnan muutoksen työskentelyn yhteydessä.

Vaativaa tukea tarvitsevien lasten opetusjärjestelyt edellyttävät moniammatillisen yhteistyötä. Kouluvalmentajat 11 koulussa on ollut merkittävä lisätoimi lisäämään oppilaiden hyvinvointia aiempien koulunuorisotyöntekijöiden ja monikielisten ohjaajien lisäksi. POP-opetusta tarvitsevien lasten määrä on lisääntynyt enemmän kuin aiempina vuosina. POP-opetusta annetaan jo 17 eri koululla. Toiminnan kaupunkitasoinen koordinoinnin tukena aloittaa 5 koordinoivaa oppilashoitajaa.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishankkeen puitteissa käynnistetty K-0-toiminta alkoi vuoden alusta ja toimintaa kehitetään saatujen kokemusten perusteella. Henkilöstöä on ohjattu poissaolojen puuttumiseen sekä koulut ovat saaneet vahvaa tukea kiusaamisen ehkäisyyn. Pro-koulu toiminnan tavoitteena on rakentaa yhteisöllisyyttä vahvistamalla yhteistä hyvän käyttäytymisen ja välittämisen toimintakulttuuria. Toiminnassa on mukana lukuvuonna 2023–2024 11 koulua ja elokuusta -24 alkaen 21 koulua. Yhteinen koulu- hanke laajentui varhaiskasvatukseen ja hankkeen myötä on saatu koottua tietopohjaa alueiden ja päiväkotien segregaatista. Tilastokeskukselta on tilattu datapaketti, josta saadaan tarkempaa päiväkotikohtaista tietoa segregaatioon vaikuttavista asioista.

Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien sekä suomen ja ruotsin kielen osaamisen parantamiseksi on laadittu monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelma, joka on esitelty kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle. Ohjelman tavoitteena on 2024–2027 kehittää toimintaa yhtenäisen koulupolun näkökulmasta oppijan yksilölliset tarpeet huomioiden sekä tunnistaa rakenteet ja toimenpiteet, joilla voidaan parhaiten tukea monikielisten oppijoiden oppimista ja kielitietoisien toimintakulttuurin kehittämistä. Ohjelman toteuttamiseen on haettu ESR+ avustusta noin 1 milj. euroa. Myös kouluruokailun kehittämisohjelma, joka kattaa myös varhaiskasvatuksen ja toisen asteen koulutuksen ruokailun, on valmisteltu ja esitelty lautakunnalle.

Varhaiskasvatuksessa on edistetty lautakunnan edellyttämän toimenpideohjelman toimia henkilöstömenojen hillitsemiseksi. Toiminnan kasvu ja muutokset haastavat toimenpideohjelman toteutumista. Varhaiskasvatukseen on tuen lakimuutokseen liittyen perustettu 8 erityisopettajan ja 7 avustajan vakanssia. Tammikuussa on ollut lapsia varhaiskasvatuksessa 127 lasta enemmän kuin edellisen vuoden tammi-kuussa. Suurin osa lapsista on alle 3-vuotiaita, joten henkilöstöön on tarvittu 37 kasvattajan lisäys. Vuoden 2024 alkupuolella on avautunut kolme uutta päiväkotia: Kelokuusi, Ruusupuu ja Pesäpuu. Asiakastietojärjestelmä VaSan käyttöönotto etenee uusilla toiminnallisuuksilla. Opetushallituksen kehittämän arviointityökalu

Valssin käyttöönotto on alkanut piloteilla ja se on saanut hyvää palautetta henkilöstöltä ja päiväkodin johtajilta.

Ruotsinkielisellä palvelualueella on käynnissä kaupunginhallituksen 27.11.2023 pyytämä selvitys ruotsinkielisen nuorisotyön sijainnista kaupunkiorganisaatiossa. Ulkopuolinen asiantuntija selvittää, tulisiko nuorisotyön siirtyä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle osaksi nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueita vai pysyä kasvatuksen ja oppimisen toimialalla osana ruotsinkielistä palvelualueita.

Toisen asteen koulutuksen oppimisen tukitoimien kehittäminen etenee. Valtakunnan tason säädösvalmistelua on seurattu aktiivisesti ja siihen on pyritty vaikuttamaan yhteistyössä PKS-seudun toimijoiden kanssa. Parhaillaan valmistellaan lausuntoa lakiesitykseen. Joustavia oppimisen polkuja on kehitetty mm. mallintamalla korkeakoulu yhteistyötä ja sopimuksilla korkeakouluopinnot toisen asteen opiskelijoille mahdollistavista kokonaisuuksista. Variassa on valmistauduttu TE 2025-uudistukseen. Toisen asteen koulutuksessa ilmeneviä segregaatiotekijöitä on pyritty tunnistamaan ja suunniteltu niiden pohjalta yhtenäistä tietopohjaa sekä valmisteltu NEET-nuoriin liittyvän selvitystä yhteistyössä nuoriso- ja työllisyyspalveluiden kanssa.

Huhtikuun alussa tapahtunut kouluampuminen on vaikuttanut koulujen toimintaan. Kriisitukea on tarjottu laajasti ja kattavasti sitä tarvitseville. Opiskeluhuollon resursseja on kohdennettu tarpeen mukaisesti. Osallisten tukeminen tulee jatkumaan vielä pitkään. Tapahtuma on heijastunut myös muihin yksiköihin ja vaatii myös niissä asioiden käsittelyä ja lasten, nuorten ja henkilöstön tukemista.

16 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	12 077	11 120	5 673	51	11 611
TOIMINTAMENOT	-80 161	-85 235	-26 792	31	-87 020
TOIMINTAKATE	-68 085	-74 116	-21 118	28	-75 409

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi			
Toimintatulot	11 120	5 673	51
Toimintamenot	-85 235	-26 792	31
Toimintakate	-74 116	-21 118	28
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, brutto-yksiköt yhteensä			
Toimintatulot	9 752	4 960	51
Toimintamenot	-79 301	-25 028	32
Toimintakate	-69 549	-20 068	29
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi lautakunta			
Toimintamenot	-110	-27	24
Toimintakate	-110	-27	24
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	45	36	81
Toimintamenot	-3 737	-1 393	37
Toimintakate	-3 693	-1 357	37
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut			
Toimintatulot	472	486	103
Toimintamenot	-21 424	-7 274	34
Toimintakate	-20 951	-6 788	32
Liikunta			
Toimintatulot	5 563	1 772	32
Toimintamenot	-30 501	-9 478	31
Toimintakate	-24 938	-7 706	31
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut			
Toimintatulot	1 514	1 652	109
Toimintamenot	-15 453	-4 504	29
Toimintakate	-13 940	-2 852	20

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Elinikäinen oppiminen			
Toimintatulot	2 158	1 014	47
Toimintamenot	-8 076	-2 352	29
Toimintakate	-5 918	-1 339	23
Musiikkiopisto			
Toimintatulot	1 047	557	53
Toimintamenot	-4 724	-1 392	29
Toimintakate	-3 678	-836	23
Kuvataidekoulu			
Toimintatulot	322	157	49
Toimintamenot	-1 210	-371	31
Toimintakate	-888	-214	24

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Toimialan talousarvio toteutui alkuvuonna suunnitellusti. Ennusteessa poikkeamaa talousarvioon aiheuttavat hanketoiminnan muutokset sekä budjetoitua korkeampina toteutuvat vuokrat, joiden vaikutus on noin miljoona euroa. Lisäksi ennusteessa tuloja pienentää hieman budjetoitua pienempänä toteutuvat maksutuotot liikunnassa. Irtaimen investointien ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisena. Toimialan sitovat tavoitteet toteutuvat ennusteen mukaan pääosin suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen 2024

Tarkasteluajanjaksolla toimialan talousarvio on toteutunut suunnitellusti. Vuoden lopun ennusteessa poikkeamaa talousarvioon aiheuttavat hanketoiminnan muutokset sekä budjetoitua korkeampina toteutuvat vuokrat. Lisäksi ennusteessa tuloja pienentää hieman budjetoitua pienempänä toteutuvat maksutuotot liikunnassa. Ennusteessa hanketoiminnan vaikutus toimintatuloihin on tällä hetkellä 0,6 milj. euroa ja toimintamenoihin 0,7 milj. euroa. Vuokrat kasvattavat toimintamenoja 1,02 milj. euroa. Vuokrien kasvu johtuu pääosin korkojen vaikutuksesta VTK-kiinteistöjen vuokriin.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Osallistuvan budjetoinnin äänestysvaihe oli alun perin 1.4.-21.4.2024. Viertolan ampumavälikohtaus 2.4. vaikutti äänestyksen markkinointiin ja toteutukseen, joten äänestysaikaa jatkettiin 28.4. asti.

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueella on ratkottu saunapalveluiden haasteita, joihin ovat vaikuttaneet kylmä ja pitkä talvikausi sekä vaihtelut saunojen ja käyttöveden lämpötiloissa. Saunatilat on rakennettu vuosikymmeniä sitten eikä niitä ole alun perin mitoitettu nykyisenlaiselle suosiolle. Toiminnan suunnittelussa on keskitytty kesäkauden palveluiden ja tapahtumien tuottamiseen.

Tapahtumakalenterin kävijämäärä kasvaa suunnitellusti. Kalenteriin tehdään säännöllistä markkinointia. Sitovien tavoitteiden sanamuoto ”kävijämäärä kalenterin etusivulla” on harhaanjohtava. Laskemme kävijämäärää koko kalenterissa, emme vain etusivulla.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (MEK) (ts. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateema, ks. www.vantaa.fi/MEK) vuosille 2023–2025 on toteutunut melko hyvin vuoden 2024 ensimmäisellä kvartaalilla. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 18 toteutui täysin (75 %) ja 6 toteutui osittain (25 %).

Kulttuuri- ja kirjastopalveluissa Vantaa 50-juhlavuoden toteutus on alkanut suunnitelmien mukaan. Kaupunginmuseon ja taidemuseo Artsin juhlavuoden näyttelyt ovat houkuttelleet hyvin kävijöitä. Håkansbölen päärakennuksen peruskorjaukseen liittyvä suunnittelu etenee aikataulussa. Kartanoalueen palveluja kehitetään toimintasuunnitelman mukaisesti.

Kirjaston fyysisten käyntien ja lainaustoiminnan määrä on kasvanut viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Lukemisen edistämisen hankkeet ovat käynnissä suunnitelmien mukaan. Sähköisten palveluiden (uusi Helmet-sivusto) uudistaminen etenee.

Vantaan kulttuurilapset -toiminta on toteutunut suunnitellusti. Alkuvuoden aikana toimintaan on osallistunut 718 lasta perheineen 66 tapahtumassa. Lastenkulttuurikeskus Toteemin peruskorjaus Myyrmäessä valmistuu huhtikuussa 2024 ja toiminta uusituissa tiloissa saadaan käyntiin toukokuussa. Tempo-toiminnassa on viiden kuororkesterin lisäksi käynnistetty Tempo-kuoron toiminta Jokiniemen koulussa. Dickursby skolanin Tempo-orkesterille saatiin ulkopuolinen rahoitus Svenska kulturfondenilta ja siellä aloittaa uusi orkesteri syyslukukaudella 2024.

Liikuntapalveluiden palvelualueella Vantaan ensimmäinen liikkumisohjelma on valmistunut ja sen toimeenpano on alkanut. Liikkuva Vantaa -ohjelmalla halutaan ratkoa liikkumattomuuden haasteita ja tukea vantaalaisten fyysistä aktiivisuutta.

Martinlaakson uimahalli on ollut kiinni peruskorjauksesta johtuen. Uimahallin, kuntosalin ja ohjatun liikunnan tulot ovat jääneet toteutumatta alkuvuonna. Hakunilan uimahallin kuntosali on ollut kiinni alkuvuoden vesivahingosta johtuen. Tulot kuntosalista ja ohjatusta liikunnasta ovat jääneet toteutumatta.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueella on alkuvuodesta keskitytty uusien palveluavauksien edistämiseen sekä akuutteihin yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Uusia palveluavauksia on saatu edistettyä suunnitellusti (katutyö, uudet järjestönuorisotilat, järjestöjen kanssa yhteistyössä edistetyt hankkeet kuten GettoGym ja laajemman toimenpidesuunnitelman luominen). Palvelualueen kehittämistyö tulevaisuuden vision edistämisessä on edistynyt suunnitellusti ja ensimmäinen versio siitä valmistuu tämän vuoden aikana.

Operatiivisessa toiminnassa palvelualueetta haastaa kaupunginosien turvallisuuteen liittyvät kysymykset. Nuorten ja aikuisten häiriökäyttäytyminen, joka kohdentuu erityisesti tiettyihin kaupunginosiin, haastaa koko palvelualueetta ja sen toimintoja. Palvelualueen henkilöstötilanne on tällä hetkellä suhteellisen hyvä, joten palveluiden kyky vastata haasteisiin omalta tontiltaan on resurssoinnin mukainen. Erityisesti kauduilla oleva tilanne alkaa olemaan paikkapaikon jo sen verran haastava, että lisää tukea muilta organisaatioilta (poliisi, hyvinvointialue) tullaan tarvitsemaan.

Operatiivisen toiminnan toimintaluvut ovat pysyneet suurin piirtein normaalilla tasolla. Myyrmäen alueella on laskua nuoremmissa kävijöissä, joka on liitetty Myyrmäen keskustan turvallisuustilanteeseen. Nuorten aikuisten palveluissa asiakasmäärät ovat hyvällä tasolla. Nuorten aikuisten huonokuntoisuus on aktiivisesti puheissa. Asukastilatoiminnassa asukkaiden mielenterveyteen ja päihteidenkäyttöön liittyvät kysymykset ovat säännöllisesti keskusteluissa. Asukastiloilta tehdään eniten Tutka-ilmoituksia koko palvelualueelta.

Aikuisopistossa kansalaisopiston opintopistekurssien valikoimaa laajennetaan ja kurssitoimintaa kehitetään kuntalaisten toiveiden suunnassa. Maahanmuuttajakoulutusta ja aikuisten perusopetusta laajennetaan ja kehitetään edelleen vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeisiin. Laajentamista mahdollistetaan mm. toukokuun alusta käyttöön otettavan Kultarikontien opetuspisteen lisätiloilla.

Musiikkiopiston opetustarjonta laajenee kattamaan myös yleisen oppimäärän mukaista opetusta syksyllä 2024. Pedagogisen strategian kehitystyö on käynnistetty opettajakunnan kanssa. Pedagogista kehittämistä vahvistetaan erilaisin kokeiluina ja

koulutuksin. Johtamista tuetaan ja kehitetään erilaisilla valmennuksilla ja koulutuksilla.

Kuvataidekoulu laittaa tarjolle uusia opetusryhmiä ja tarjontaa laajennetaan myös viikonlopuille. Oppilashakuaikana on ollut nähtävissä, että oppilaaksi hakevien määrä ikäluokassa 9–11 vuotta on aikaisempia vuosia vähäisempää. Harrastuspolkujen mahdollistaminen esim. Harrastusten Vantaasta taiteen perusopetukseen nähdään tärkeänä kehittämiskohteena.

Harrastusten Vantaan toiminnan saavutettavuutta kehitetään edelleen, ja yhtenä toimenpiteenä harrastusmahdollisuuksia tarjotaan jatkossa myös paja- ja etappiluokille. Lisäksi etsivä harrastustoiminta integroituu osaksi koordinaatiotiimiä ja laajenee uuden kauden alkaessa kattamaan koko kaupungin. Syksyllä 2024 Opetushallituksen rahoittaman koulujen kerhotoiminnan rahoituksen koordinointi siirtyy myös osaksi Harrastusten Vantaan toimintaa.

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	265 612	289 612	88 204	30	287 402
TOIMINTAMENOT	-252 030	-248 259	-84 026	34	-257 459
TOIMINTAKATE	13 583	41 353	4 178	10	29 943

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kaupunki ympäristö yhteensä			
Toimintatulot	289 612	88 204	30
Toimintamenot	-248 259	-84 026	34
Toimintakate	41 353	4 178	10
Kaupunki ympäristö lautakunta yhteensä			
Toimintatulot	5 976	1 592	27
Toimintamenot	-16 356	-4 705	29
Toimintakate	-10 380	-3 113	30
Kaupunki ympäristö lautakunta			
Toimintamenot	-167	-35	21
Toimintakate	-167	-35	21
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	0	0	
Toimintamenot	-2 725	-695	26
Toimintakate	-2 725	-695	26
Kaupunkirakenne ja ympäristö			
Toimintatulot	5 976	1 592	27
Toimintamenot	-13 464	-3 975	30
Toimintakate	-7 488	-2 383	32
Kaupunkitilalautakunta yhteensä			
Toimintatulot	283 636	86 612	31
Toimintamenot	-231 903	-79 321	34
Toimintakate	51 733	7 291	14
Kaupunkitilalautakunta, bruttoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	71 984	15 356	21
Toimintamenot	-133 482	-44 286	33
Toimintakate	-61 498	-28 930	47
Kaupunkitilalautakunta			
Toimintamenot	-80	-19	24
Toimintakate	-80	-19	24

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kadut ja puistot			
Toimintatulot	27 134	5 301	20
Toimintamenot	-42 284	-15 684	37
Toimintakate	-15 150	-10 383	69
Joukkoliikenne			
Toimintatulot	11 954	4 099	34
Toimintamenot	-62 500	-19 577	31
Toimintakate	-50 546	-15 477	31
Kiinteistöt ja tilat			
Toimintatulot	32 896	5 956	18
Toimintamenot	-28 618	-9 007	31
Toimintakate	4 278	-3 050	-71
Kaupunkitilalautakunta, nettoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	211 652	71 256	34
Toimintamenot	-98 421	-35 035	36
Toimintakate	113 231	36 221	32
Kiinteistöt ja tilat netto			
Toimintatulot	206 105	68 899	33
Toimintamenot	-93 323	-32 626	35
Toimintakate	112 782	36 273	32
Varikko			
Toimintatulot	5 547	2 357	42
Toimintamenot	-5 098	-2 409	47
Toimintakate	449	-52	-12

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

*Alkuvuotta 2024 on leimannut yhä asuntorakentamisen matalasuhdanne, mikä on vaikuttanut toimialan tuloihin ja kaavahankkeiden etenemiseen. Kaupungin omat investoinnit ja kärkihankkeet ovat kuitenkin edenneet: merkittävimpänä Vantaan rati-
kan rakentamisallianssien hankinta, joka etenee neuvotteluvaiheeseen tarjoajaryh-
mittymien kanssa touko-kesäkuun aikana. Valtion ja kuntien välisten MAL-neuvotte-
luiden ratkaisua odotetaan.*

*Kaupunkiympäristön toimialan Tikkurilassa toimistotiloissa työskentelevä henkilöstö
muuttaa uusiin toimitiloihin vuoden 2024 lopussa. Lauri Korpisen katu 9:ssä sijaitse-
vassa modernissa toimitilassa työskentelee noin 435 työntekijää, kunnes koko kau-
pungin yhteinen toimitila Tikkurilaan valmistuu. Huhtikuussa käynnistyi kaupunki-
pyöräkausi, joka Vantaa 50-juhlavuoden kunniaksi on tänä vuonna maksuton. Luon-
non monimuotoisuus on esillä vastavalmistuneen luontopositiivinen Vantaa -toimin-
tasuunnitelman ja niittyjen teemavuoden muodossa.*

Toimialan käyttötalouden toimintatuottojen ennustetaan alittavan talousarvion yhteensä 2,2 milj. euroa ja toimintakulujen ylittävän talousarvion yhteensä 9,2 milj. euroa. Investointimenojen arvioidaan alittavan talousarvion 20,5 milj. euroa. Toimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääosin.

Talousarvion toteutuminen 2024

Asuntotontteja kerrostalo- tai rivitalotuotantoon ei ole myyty tai vuokrattu yhtään kappaletta vuoden 2024 aikana. Vain yksi omakotitontti on myyty. Uudisasuntojen heikko kysyntätilanne vaikuttaa vahvasti kaupungin asuntotonttien myyntiin. Maanmyyntivoittojen ennustetaan alittuvan 4,5 milj. euroa.

Toimitilajohtamisen käyttötalouden palvelujen ostoissa ei ole huomioitu Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle maksettavia kiinteähintaisia maksuja täysimääräisinä. Tältä osin vaje on 1,5 milj. euroa. Lisäksi teknisten järjestelmien ylläpidon palvelujen ostolle tulee varata 0,4 milj. euroa kustannusten nousun vuoksi. Ennakoitavissa oleva lisämäärärahan tarve on yhteensä 1,9 milj. euroa.

Ulkoisten vuokratuottojen arvioidaan ylittyvän 4,2 milj. euroa pääosin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (VAKE) vuokrien osalta. VTK Kiinteistöt Oy:n vuokrankorotusten ja ylläpitovuokran tasoituslaskun sekä aiemmin budjetoimattomien ulkoisten vuokrien muutosten vuoksi KIHAn nettoyksiköiden sisäiset vuokratuotot ylittyvät 2,6 milj. euroa ja ulkoiset vuokratulot 7,6 milj. euroa. Lämmityskulujen ylitysennuste on 1,4 milj. euroa.

Haastavat talviolosuhteet ovat kasvattaneet katukunnossapidon alkuvuoden kuluja. Kustannustason nousu näkyy erityisesti urakoitsijoiden hinnoittelussa sekä poltto- ja raaka-aineiden hinnoissa. Päällysteiden korjaaminen ja Korson uusi alueurakkasopimus aiheuttavat myös lisäkustannuksia. Kunnossapidon määrärahakorotustarve on 2,0 milj. euroa. Maanläjitysmaksutulot ovat romahtaneet erityisesti asuntorakentamisen hiipumisen myötä. Jos loppuvuosi jatkuu samanlaisena, tulotavoitteesta jäädään 1,4 milj. euroa.

Helsingin seudun liikenteelle (HSL) maksettavaksi kotikuntaosuudeksi ja koululaisryhmien matkojen kuluiksi arvioidaan tällä hetkellä 58,4 milj. euroa. Joukkoliikenteen toimintakulujen ennustetaan täten alittavan talousarvion 3,7 milj. euroa.

Rakennusvalvonnan toimintatuottoihin ennustetaan 3,2 milj. euron alitusta. Talouden matalasuhdanteesta johtuva investointien vähäisyys sekä asuntokaupan tyrehtyminen varsinkin uudistuotannon osalta on heijastunut etenkin asunto- mutta myös muuhun rakentamiseen.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Tikkurilan osaamiskampuksen kaava on vahvistunut ja alueen infran rakentaminen alkaa syksyllä. Aviapoliksessa uuden lukion suunnittelu on käynnissä, ja uusi Ilmailumuseo sai valtion rahoituksen. Kivistön suuralueella Katrinebergin kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu on käynnissä. Myyrmäessä kaupunkikulttuuritalon kaavahanke on alkanut. Korson ja Koivukylän alueita palveleva Elmon uimahallin rakentaminen alkaa kesällä. Hakunilaan on valmisteltu alueen kulttuuri- ja urheilukohteet yhdistävää kokonaissuunnitelmaa. Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmat valmistuivat helmikuussa, ne kokoavat keskustojen ajankohtaiset hankkeet yhteen. Suunnitelmat on julkaistu kaupungin verkkosivuilla.

Tikkurilan osaamiskampus Hankkeen asemakaava on saanut lainvoiman huhtikuussa 2024. Alueelle on hyväksytty toteutettavaksi vähähiilinen alue-energia-verkko. Katusuunnitelmaluonnokset on hyväksytty ja toteutussuunnittelu on parhailaan meneillään, katusuunnitelmissa toteutuu resurssiviisaus ja katuvihreän runsaus. Koulukampuskorttelin suunnittelu on käynnistynyt. Koulukampuksen käyttäjien Varian, Tikkurilan lukion ja Aikuisopiston kanssa on työstyetty yhteiskäyttöisten tilojen koulukampusta.

Aviapoliksessa Ilmailumuseo on saanut valtion rahoitusta 8,5 milj. euroa. Hankehitysvaihe on käynnissä ja rakennuttajakonsultin kilpailutus on käynnissä. Elmon urheilupuiston toteuttaminen alkaa uimahallin rakentamisen osalta keväällä 2024.

Keskustojen kokonaiselinvoimaluku on palannut pandemiaa edeltävälle tasolle. Vantaan kokonaiselinvoima nousi 3,872:een. Nousuun vaikutti eniten kaupan keskittymien elinvoiman kasvu. Vetovoimaisin keskuksista on Tikkurila. Eniten elinvoimaansa kasvatti Kivistö, jossa avattiin kauppakeskus Kivis.

Vantaalle on valmistunut 26.4.2024 mennessä yhteensä 504 asuinhuoneistoa, joista 445 kerrostaloihin ja 59 pientaloihin. Valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja on valmistunut yhteensä 72 ja 92 asuntoa on rakenteilla. Niiden arvioidaan

valmistuvan vuoden 2024 aikana. Uutta asuinkerrosalaa on kaavoitettu 1 600 k-m². Pientalo-ohjelman toimenpiteet 2024 keskittyvät pientalojen asemakaavoitukseen. Lisäksi on käynnistetty Katrinebergin arkkitehtikilpailu ja kartoitus pientaloalueista.

Ratikan rakentamisen mahdollistavien asemakaavojen edistäminen on edennyt ja nähtävillä on ollut 20/21 kaavaa. Tähän sisältyy Koivuhaan kaava, joka on tulossa vielä tarkistettuna uudelleen nähtäville. Hyväksyttyjä kaavoja on 16/21, ja niistä 13 on lainvoimaisia. Vuoden 2024 työohjelmassa näkyvät korostuneesti ratikan varren kestävän kasvun vyöhykkeelle sijoittuvat asemakaavat ja kaavarunkotasoiset suunnitelmat, joista on alku vuodesta hyväksytty Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalohankkeen kaavoitus käynnistyi. Laajasti osallistettuun kaavahankkeeseen kuuluu myös harrastustoiminnan käyttöön tuleva Opistotalo ja maanalainen pysäköintilaitos sekä Paalutori ja Iskostie.

Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteistä oli valmiina 14 kpl ja ei aloitettuja 26 kpl. Resurssiviisauden tiekarttaa toteuttava alueellisen energiapalvelumallin kehittämisen hanke (ENPA) käynnistyi ja siihen valittiin kohteeksi Oppimiskampus. Ekologisten verkostojen selvitys valmistui alkuvuodesta. Selvitys on osa Vihreä ja virtaava Vantaa – viherrakenteen kehityskuva YK 0050 -työtä. Luontoviisas Vantaa 2030 -raportti hyväksyttiin ja Vantaan luontojalanjäljen laskenta käynnistyi. Vihreä ja virtaava Vantaa – viherrakenteen kehityskuva YK 0050 valmistuu huhtikuun aikana.

Kaupunginhallitus on vapauttanut vuonna 2022 noin 150 vapaarahoitteista yksittäistä asuntoa myyntiin. Päätöksen mukaisesti asuntoja on myyty aluksi yksittäin ja loppusalkku oli tarkoitus myydä vuoden 2024 aikana. Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen lykätä loppusalkun myyntiä parempaan markkinatilanteeseen. Yksittäisten asuntojen myyntiä kuitenkin jatketaan. Loppusalkun myyntihinnan maksimoimiseksi on käynnistetty toimenpiteet asuntojen käyttöasteen nostamiseksi. Salkkuihin kuuluvista asunnoista on myyty yhteensä noin 30 kappaletta, joista alkuvuoden 2024 aikana yhteensä 8 yksittäistä asuntoa. Näiden 8 asunnon velattomat kauppahinnat olivat yhteensä 1 060 000 euroa.

Kaupungin tavoitteena on ollut myydä emokaupungin omistuksessa olevat täysin tai suurimmaksi osaksi 1.1.2023 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintaan vuokrasopimuksen nojalla siirtyneet kohteet (rakennukset maanvuokraoikeudella ja keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeet) vuoden 2024 aikana. Myynnin edellytyksenä on, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sitoutuu kohteisiin pitkin

vuokrasopimuksin. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma hyväksytään huhtikuun lopussa 2024 aluevaltuustossa, jonka jälkeen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on heidän mukaansa mahdollisuus neuvotella pitkistä vuokrasopimuksista. Pitkät vuokrasopimukset edellyttävät kuitenkin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen puolelta niiden lisäämistä valtiolle hyväksyttäväksi esitettävään investointisuunnitelmaan. Investointisuunnitelma käsitellään loka-joulukuussa hyvinvointialueen aluehallituksessa ja aluevaltuustossa ja lähetetään sen jälkeen valtioneuvoston hyväksyttäväksi (VM, STM ja SM). Näin ollen investointisuunnitelman hyväksyttäminen mennee vuoden 2025 puolelle eli pitkiin vuokrasopimuksiin ei saatane allekirjoituksia tämän vuoden puolella. Tämä tulee viivästyttämään näiden kohteiden myyntiä. Kohteille, jotka eivät kuulu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluverkkoon, kaupunki etsii muuta käyttöä. Nämä kiinteistöt jäävät joko kaupungin omaan käyttöön tai niistä luovutaan kaavakehityksen kautta.

Kaupunki myi Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannan VAV Yhtymä Oy:lle kauppahintaan 2,01 milj. euroa. Samassa yhteydessä myytiin VAV:lle tontti, jolla As Oy Vantaan Sepänpuiston rakennukset sijaitsevat kauppahintaan 1,64 milj. euroa. Sipoon Mölandetin saarella sijaitsevan neljän kiinteistön julkinen myynti käynnistyy kevään/kesän 2024 aikana.

Yritystontteja ei ole luovutettu alkuvuonna, mutta yritystonttiedusteluja on liikkeellä useita. Yritystonttialueiden asemakaavat eivät ole edenneet odotetusti. Osana yleiskaavan toteuttamisohjelmaa laaditaan työpaikka-alueselvitys, joka valmistuu 2024.

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmistä (RYTJ) tuli voimaan vuoden 2024 alusta. Laki velvoittaa kuntia toimittamaan tietoja valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään. Vantaa osallistuu tänä vuonna kumppanitestaushankkeeseen, jossa mm. testataan tiedon siirtymistä Matti-järjestelmästä RYHTI-järjestelmään sekä kehitetään tietomalleja vastaamaan valtakunnallisia vaatimuksia.

Rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025 ja valmistautuminen tähän on käynnissä. Hallitusohjelman mukaiset muutokset (ns. rakentamislain korjaussarja) ovat ympäristöministeriössä valmisteilla. Tämänhetkisen tiedon mukaan osa muutoksista tulee voimaan 1.1.2025 ja osa (mm. rakentamislupakäsittelyn takuuaikataulu) 1.1.2026. Tietojen toimittaminen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään siirtyy alkaen 1.1.2029.

Maankäyttö- ja rakennuslaki on uudistumassa hallitusohjelman mukaisesti alueidenkäyttölaki, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026. Vantaa edustaa C6 kaupunkien lakia valmistelevalle työryhmälle.

Kaupungin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välisen kiinteistöjen ja maankäytön hankeyhteistyön rakenteita ja toimintatapoja valmisteltiin alkuvuonna. Hankeyhteistyön keskeisinä tavoitteina on yhteisesti edistää hankkeita niin uudisrakentamisen kuin olemassa olevien toimitiloja osalta sekä sovittaa yhteen kaupungin ja hyvinvointialueen palveluverkot. Hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma valmistui huhtikuun 2024 lopussa.

Kuusijärven uuteen hallintomalliin on tarkoitus siirtyä vuoden 2025 alkuun mennessä. Yhteistyötä kaupunkikulttuurin kanssa uuteen hallintomallin siirtymisestä on käynnistetty.

HSL:n matkustajamäärät ovat noin 14 prosenttia vuotta 2019 pienempiä. Kahden vyöhykkeen lipunhinnat ovat laskeneet vuodesta 2023. Lakot ovat vaikuttaneet joukkoliikenteeseen yksittäisinä päivinä. Pääradalla tehdään vaihteistomuutoksia huhti-lokakuun aikana, jonka myötä junat kulkevat harvennetulla vuorovälillä. Vantaan juhluvuotta juhlistetaan kaikille ilmaisilla Vantaan kaupunkipyörien käyttöoikeuksilla.

Infran omaisuudenhallinnan tehostamiseksi on katujen ja puistojen palvelualueella määritelty omaisuudenhallinnan päälinjaukset ja strategiset tavoitteet.

MATTI:ssa on otettu tuotantotestaukseen automaattisen laskutuksen SAP-integraatio, vuonna 2024 saadaan käyttöön ensimmäinen osa noin viidelle eri prosessille. Tämän jälkeen käynnistyy vaihe kaksi, jossa mukaan tulee useita muita toimialan prosesseja. Lupapisteen sähköisen asioinnin ja MATTI-integraation laajentaminen on saatu testaukseen. Omien lukuisten MATTI-pohjaisten karttapalveluiden (esim. intranet, extranet, käyttäjäryhmäkohtaiset ja ulkoiset karttapalvelut) kehittäminen on aloitettu, joka mahdollistaa ostopalveluista irtautumisen.

RAHASTOT

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin Kiinteistörahaston tarkoituksena on edistää pitkäaikaisen lainarahoituksen muodossa kiinteistöjen ja muun kiinteän omaisuuden rakentamista, hankintaa ja kehittämistä, vuokra-asuntotuotantoa, infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikalle kriittisten hankkeiden tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan 106 908 407,58 euroa. Lainasaamisten määrä oli 63 592 170,34 euroa. Arvio vuoden 2024 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 3 956 406,05 euroa ja koroista 2 918 763,55 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä vuoden 2024 alussa on 43 316 237,24 euroa.

Loppuvuonna 2023 rahastosta myönnettiin uusi laina määrältään 2 010 000 euroa, joka nostettiin tammikuussa 2024.

Vahinkorahasto

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu noin 619 000 euroa, josta noin 13 000 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, noin 16 000 euroa vastuuvahinkoja ja noin 590 000 euroa vakuutusmaksuja.

Toteutumistietojen perusteella käyttösuunnitelman arvioidaan toteutuvan.

INVESTOINNIT

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
INVESTOINTITULOT	6 000	2 107	35,1	7 028
Rakentaminen	-103 000	-15 280	14,8	-81 506
Uudisrakentaminen	-53 110	-6 262	11,8	-35 630
Korjausrakentaminen	-48 570	-8 776	18,1	-44 556
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-1 320	-243	18,4	-1 320
Aineeton omaisuus	-7 000	-2 069	29,6	-7 300
Julkinen käyttöomaisuus	-54 000	-8 777	16,3	-54 000
Liikennealueet	-32 430	-5 760	17,8	-32 065
Urheilualueet	-1 250	-210	16,8	-1 050
Virkistysalueet	-640	-86	13,4	-1 040
Ympäristörakentaminen	-9 080	-1 304	14,4	-9 245
Yhteishankkeet	-1 600	-307	19,2	-1 600
Vantaan ratikka	-9 000	-1 111	12,3	-9 000
Irtain omaisuus	-7 070	-1 482	21,0	-8 020
Kiinteä omaisuus	-24 000	-6 083	25,3	-24 000
Osakkeet ja osuudet	-3 300	-2	0,1	-3 300
INVESTOINTIMENOT	-198 370	-33 694	17,0	-178 126
INVESTOINNIT NETTO	-192 370	-31 587	16,4	-171 098

Rakentaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 vuoden 2024 talousarviokäsittelyssään toimitilainvestointeihin 103,0 milj. euron määrärahan. Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan määrärahat noin 21,5 milj. euroa.

Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten 2024 investointikustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 17,5 milj. euroa. Alitus selittyy pääosin usean hankealoituksen siirtymisestä myöhempään tai osin myös odotettua edullisimmista tarjouksista. Hankkeista Elmon uimahalli, Karhunkierroksen päiväkotit, Kanniston koulun II-vaihe (halvempi tarjous), Kuusijärven rakennukset ja Lentolan päiväkotit sisältävät suurimmat poikkeamat talousarvioon nähden.

Hankkeiden aikataulupoikkeamat syntyvät hankevalmistelu- ja suunnitteluvaiheen sekä urakkakilpailutusten pitkittyessä johtuen mm. asemakaavoituksen

etenemisestä viiveellä sekä suunnitteluratkaisujen sovittamisesta tavoitehintoihin ja taloussuunnitelman määrärahavarauxiin. Rakentamisvaiheen viiveitä on syntynyt rakentamisen markkinatilanteen häiriöistä, mm. materiaalien saatavuusongelmien takia.

Ensimmäisellä osavuositarkastusjaksolla valmistuivat Pesäpuun päiväkoti ja Latupuiston päiväkoti. Rakennusvaiheessa olivat Kanniston koulu II-vaihe ja Mårtensdals bildningsrum päiväkoti sekä Vaskivuoren lukion laajennus. Elmon uimahallin rakentaminen oli alkamassa.

Suunnitteluvaiheessa olivat Karhunkierroksen päiväkoti, Kuusijärvi-hankkeen rakennuksia, Kytöpuiston koulun laajennus, Lentolan päiväkoti, Matarin päiväkoti, Puutarhatien päiväkoti, Sotungin lukiopaviljonki, Tikkurilan alueen koulun laajennus (Vier-tolan koulu), Varia Hiekkaharju laajennus ja peruskorjaus sekä Vaskivuoren lukion laajennus.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Asukastupa Leinelä, Aviapoliksen asukastilat, Aviapoliksen uusi nuorisotila, Aviapoliksen yhtenäiskoulu sekä liikuntahalli ja päiväkoti (Muuran hanke), Kaskelan I päiväkoti, Kivistön II ja III päiväkodit, Paviljonki Kielo, Suitsikujan korvaava päiväkoti, Tikkurilan toimitilahanke ja Viherpuiston päiväkoti.

Tulevien vuosien investointiesitysten edistämiseksi esiselvitysvaiheessa oli Korson ja Koivukylän alueiden päiväkotiverkkoselvityksen päivitys.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista rakennusvaiheessa oli Vehkalan ammatillinen oppilaitos. Suunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen uusi lukio, Koillis-Vantaan liikuntahalli, Tikkurilan osaamiskampus ja Varia Hiekkaharjun peruskorjaus. Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista rakennusvaiheessa oli Sotungin lukion paviljonki.

Korjausrakentaminen

Korjausrakentaminen työohjelman mukaisten hankkeiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 4 milj. euroa. Suurimmat poikkeamat muodostavat Kulomäen koulu, Mårtensdals skola, Kytöpuiston koulu sekä Vaskivuoren lukio. Yleisesti ottaen poikkeamat selittyvät joko hankealoituksen siirtymisestä

myöhempään tai saatujen tarjousten odotuksia poikkeavasta hintatasosta. Lisäksi osaa hankkeita ovat viivästyttäneet ennakoitua suuremmat korjaustarpeet. Päiväkotihankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Rakennusvaiheessa olivat mm. Hakunilan lisäoppimistilat, Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Jokiniemen koulun (entinen lukio) vaihe 2, Kulttuuri-tehdas Vernissan ja palokalustosuojan peruskorjaus, Leppäkorven puukoulun peruskorjaus, Mårtensdals skolan peruskorjaus, Nissaksen päiväkodin ja Piilipuun päiväkodin sekä Seutulan päiväkodin osittaiset peruskorjaukset sekä Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yhteydessä.

Suunnitteluvaiheessa olivat Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus, Hakunilan urheilupuiston alueellinen energiaratkaisu, Jönsaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus, Kaupungintalon varavoimahanke, Kivimäen koulun peruskorjauksen vaihe 2, Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä, Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt, Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Varia Myyrmäen toimipisteen sisäilmakorjaukset ja Viertolan koulun peruskorjaus.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Lehtikuusen koulun Havu rakennus, Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus ja Tikkurilan kirjastotalo.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjauksia tehtiin mm. Koivukylän koulussa, Kuusikon koulussa, Länsimäen koulussa, Päiväkummun koulussa, Sotungin koulussa ja Varia Hiekkaharjussa sekä Maarukan päiväkodissa. Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan budjetoidun 3,5 milj. euroa mukaisesti.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti. Toteutuneita kustannuksia on kertynyt vain vähän tässä vaiheessa vuotta. Budjetti on koottu pääosin varauksista pikaisia muutos- ja korjaustarpeita varten

perustuen aikaisempien vuosien toteumiin. Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euron budjetin mukaisesti.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden investointeja on toteutunut 2 milj. euroa. Investointiohjelman ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti vuoden loppuun mennessä. Ohjelma etenee vauhdikkaasti ja taloudellisesti. Vuoden keskeisimmät hankkeet ja projektit ovat: Digione, Matti -järjestelmä, TE2024 -uudistus, Vasa-järjestelmä, sekä kaupungintalon uusi kokousjärjestelmä. Lisäksi tiedolla johtamisen ratkaisuihin panostetaan merkittävästi. Alkuvuonna Digione hankkeessa on saatu valmiuksia ottaa uusi järjestelmä loppuvuonna käyttöön ja Matti -järjestelmän jatkokehitysprojektissa saatiin täydennettyä järjestelmän toiminnallisuuksia. Alkuvuonna lisäksi suljettiin projekteja, joiden myötä tuotiin kuntalaisille paremmat tavat etsiä harrastuksia, vanta.fi:n toiminnallisuuksia ja kehittää kaupungin sisäistä toimintaa.

Julkinen käyttöomaisuus

Useat tälle vuodelle ajoitetut julkisen käyttöomaisuuden rakentamishankkeet käynnistyvät vasta syksyllä suunnitelmien viivästyttyä. Merkittävimpiä alkavia liikennealueiden hankkeita ovat Laurintien, Vihertien, Lehmustontien ja Tikkurilan osaamiskampuksen kunnallistekniikka. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä alkavia kohteita ovat Tikkurilan jokirannan itäosa, Annefredinpuisto ja Rälssipuisto sekä Paalukylänpuisto. Urheilualueista alkavia hankkeita ovat Kenraalinkenttä ja Virtapuiston kenttä. Virkistysalueiden osalta alkavia hankkeita ovat Kormuniitynojan latusilta ja Kuusijärven esteetön uimapaikka. Yhteishankkeena valtion ja Sipoon kanssa toteutetaan Lahdentien jalankulku- ja pyörätien parantaminen Kyytitien ja Sipoontien välillä.

Ratikan suunnittelu jatkuu ja molempien rakentamisallianssien kilpailutukset etenevät neuvotteluvaiheeseen tarjoajaryhmittymien kanssa touko-kesäkuussa siten, että hankintapäätökset voidaan tehdä elokuussa. Allianssien kehitysvaiheen on tarkoitus käynnistyä syyskuussa, kun valtion rahoitus hankkeelle on varmistunut ja hallinto-oikeus on käsitellyt valitukset. Vuonna 2024 käynnistyvien valmistelevien rakennustöiden laajuus selviää vasta kehitysvaiheessa, joten rakentamisesta syntyvien

kulujen arviointi loppuvuodelle on haastavaa. Investointimenojen ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

Irtain omaisuus

Kaupunkistrategia ja -johdon toimialan irtaimen omaisuuden hankintoihin on Työllisyyspalveluiden Vernissakadun toimitilojen kalustamiseen varattu 50 000 euroa, josta on toteutunut tähän mennessä 5 prosenttia.

Kasvatuksen ja oppimisen irtaimen omaisuuden investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Kaupunkikulttuurin toimialan irtaimen investointien määrärahan ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden investointeihin on Kaupunkitalautakunta hyväksynyt 0,55 milj. euron korotuksen 20.3.2024. Taajamatraktorin ja kairakoneen hankinnat oli alun perin budjetoitu vuodelle 2023, mutta toimitukset eivät toteutuneet vuonna 2023 toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi. Kaupunkiympäristön uuden toimitilan kalustamista varten esitetään 0,4 milj. euron määräraha-korotusta.

Kiinteä omaisuus

Kiinteää omaisuutta on hankittu noin 21 ha vapaaehtoisin kaupun ja asemakaavan mukaisia lähivirkistysalueita osin myös lunastustoimituksin strategisesti merkittäviltä alueilta esimerkiksi Vaaralasta, Lapinkylästä ja Seutulasta. Alkuvuoden maanhankinnoista on merkittävä osa luonnon monimuotoisuutta ja resurssiviisautta turvaavia kohteita. Maanhankintamenojen ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarvioon on budjetoitu maa-alueiden kunnostukseen 3 milj. euroa. Maankunnostuksen ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti. Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan esirakentamisessa on aloitettu useita investointikohteita. Maa-alueiden kunnostusmäärärahojen arvioidaan kuluvan budjetoidun mukaan.

Osakkeet ja osuudet

Ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana asunto-osakkeita myytiin yhteensä 1,7 milj. eurolla. Osakkeiden ostoja ei toteutunut vastaavana aikana.

HENKILÖSTÖ

Osavuositarkastuksen henkilöstömäärän raportointitapaa täsmennetään 30.4.2024 alkaen. Henkilöstölukuja ei ole saatavissa henkilöstöjärjestelmästä takautuvasti, joten vuosien 2023 ja 2024 luvut eivät ole keskenään täysin verrannollisia raportointitavan muutoksesta johtuen.

Lisäksi samasta ajankohdasta siirrytään myös palkkamenojen seuraamisesta henkilöstökulujen seurantaan. Henkilöstökulut sisältävät kaikki henkilöstölle maksettavat palkat ja palkkiot sivukuluineen pitäen sisällään myös luottamushenkilöiden saamat palkkiot. Henkilöstökulut 2023 ja 2024 ovat verrannollisia keskenään.

Henkilöstömäärä	30.4.2023	**30.4.2024
Kaupunkistrategia ja johto	509	516
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	700	929
Kasvatus ja oppiminen	5 747	5 810
Kaupunkiympäristö	659	683
Yhteensä	*7 615	7 938

* Vuonna 2023 sivuviranhaltijoiden henkilönlukumääriä ei ole huomioitu henkilöstömäärien laskennassa toimialoittain tai henkilöstön kokonaismäärässä. Sivuviranhaltijoita oli tarkasteluhetkellä 30.4.2023 yhteensä 234 kappaletta.

** Vuodesta 2024 eteenpäin sivuviranhaltijat on sisällytetty henkilöstömäärien laskentaan.

Lähteet: Henkilöstömäärät on raportoitu henkilöstöjärjestelmästä. Vuodesta 2024 eteenpäin raportoidaan palvelussuhteen tila "Läsnä" eli henkilöstömäärien raportoinnissa huomioidaan ne työntekijät/viranhaltijat, joille maksetaan palkkaa valitulla tarkasteluajanjaksolla. Henkilöstökulut 30.4.2024 tilanteesta ovat Vantaan kaupungin talousohjauksesta.

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys

Henkilöstömäärän vertailussa on huomioitava muuttunut raportointitapa sekä sivuviranhaltijoiden sisällyttäminen kokonaismäärään. Kaupunkitasolla henkilöstömäärä kasvoi 323 hengellä verrattuna edellisvuoteen. Vakituisten palvelussuhteiden määrä kasvoi 4 prosenttia ja määräaikaisten 2,7 prosenttia. Suurinta henkilöstömäärän kasvu on ollut Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkiympäristön toimialoilla.

Kokonaishenkilöstökulut olivat vuonna 2024 128,6 milj. euroa, joka on 11,8 milj. euroa (10,1 %) enemmän kuin viime vuonna (116, 8 milj. euroa).

Palkkoja on nostanut edellisvuodesta sekä henkilöstömäärän kasvu että kunta-alan sopimusratkaisussa 2022–2025 sovitut, huomattavat palkankorotukset että sopimusten sisältämät tekstimuutokset, joilla oli huomattava palkkoja korottava vaikutus vuonna 2023.

Sopimuskorotusten lisäksi Vantaa käytti palkantarkistuksiin erikseen budjetoitua rahaa henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi, jonka kustannusvaikutus vuositasolla on miljoona euroa 1.8.2023 alkaen. Tämä erä suunnattiin pääasiassa varhaiskasvatuksen tehtäväkohtaisiin palkkoihin sekä toisaalta henkilökohtaisina lisinä toimialoilla jaettavaksi pitovoimaa vahvistamaan.

Henkilöstön saatavuus

Vuoden 2024 alussa varhaiskasvatushenkilöstön rekrytinnissa on otettu käyttöön kaksi kertaa vuodessa tapahtuva keskitetty massahaku, jolloin kaikki avoimet vakanssit (varhaiskasvatuksen opettaja, - erityisopettaja ja -sosionomi) laitetaan haakuun. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien rekrytointi tapahtuu keskitetysti ympäri-vuotisesti. Massahakujen aikana yksittäisiä ilmoituksia ei avata. Hakijan toiveita kuunnellaan tarkasti ja ohjataan niiden mukaan haastatteluihin. Hakijalähtöinen lähestymistapa on herättänyt hakijoissa kiinnostusta ja kiitosta.

Kelpoisten opettajien määrissä on tapahtunut kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Keväällä 2024 kelpoisten erityisopettajien osuus on 73,5 prosenttia. Vuonna 2023 kelpoisten osuus oli 65 prosenttia. Kelpoisten varhaiskasvatusopettajien osuus oli vuonna 2023 56 prosenttia ja keväällä 2024 osuus on 58,2 prosenttia.

Työnantajamielikuvaa rakennettiin suunnitelmallisesti, erilaisten kokeilujen kautta ja #Vantaudu duunille ilmettä hyödyntäen. Ennakoivan rekrytinnin näkökulmasta yhteistyötä on tiivistetty oppilaitosten ja opiskelijajärjestöjen kanssa. Uusia yhteistyömuotoja on kokeiltu ja yhteistyössä kehitetty. Vuonna 2023 erilaisiin opiskelija-/rekrytointitapahtumiin osallistuttiin aiempaa aktiivisemmin ja jalkauduimme myös uudenlaisiin tapahtumiin esim. valmistujaisiin.

Henkilöstön kehittäminen

Osaamisen kehittämistä viedään toimialoilla ja palvelualueilla eteenpäin laadittujen koulutussuunnitelmien mukaisesti. Kaupungin ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen / henkilöstökoulutuspalvelun tuottajana toimii Metropolia ammattikorkeakoulu. Yhteistyö perustuu vuosikellopohjaiseen systemaattiseen osaamisen johtamisen malliin.

Esihenkilöille on toteutettu avoimena eri valmennuksia johtamisen kehittämiseen. Näitä mm. uusille esihenkilöille suunnattu Esihenkilönä Vantaalla- valmennus sekä erilaiset lyhyemmät esihenkilöiden työpajat, luennot tai ryhmäcoaching-ohjelmat. Lisäksi alkuvuodesta on käynnistetty Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon koulutusohjelma. Lisäksi strategian mukaista johtamista viedään keskijohdolle suunnatun Strategisen johtamisvalmennuksen avulla eteenpäin. Strategian painopiste Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella näkyy kaikessa johtamisosaamisen kehittämisessä. Lisäksi huhtikuussa pidettiin ylimmän johdon ja päälliköiden foorumit teemalla segregatio ja ilmiöiden johtaminen.

Hr-järjestelmistä käytössä ovat Osuma koulutusten hallintajärjestelmä sekä Oppiva verkko-oppimisalusta, jonne toimialat voivat rakentaa myös omia koulutuksiaan ja perehdytyksiä.

Osumassa on vuoden alussa otettu käyttöön Vaikuttavaa työtä-keskustelujen kirjautumistyökalu, (entinen tulos- ja kehityskeskustelu), jonka avulla pystytään seuraamaan käytyjen keskustelujen määrää.

Saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on vuoden 2024 ajan käytettävissä erillinen kehittämisraha, jota toimialat ovat hakeneet lähijohtamisen ja työyhteisöjen kehittämiseen. Kohderyhmänä erityisesti yksiköt, joilla henkilöstön saatavuushaasteita sekä heikot työhyvinvointikyselyn tulokset. Vuoden alussa käynnistyi kaikille kaupungin uusille työntekijöille tarkoitettu verkkoperehdytysohjelma Oppivassa.

Muina toimenpiteinä on toteutettu vertaismentorointi-koulutus perusopetuksessa, jonka pohjalta rakennetaan laajempaa vertaismentorointimallia palvelualueilla ja toimialoilla. Palvelualueet saavat myös lähtöpalautteet käyttöönsä. Erityisesti varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatilliseen pätevytyymiseen on ohjattu omaehtoisen koulutuksen tukea kaupunkitasoisesti.

Työhyvinvoinnin ja työsuojelun arviointia ja tuloksia

Työterveyshuollon toimijoina jatkoivat vuodelta 2023 tutut Terveystalo ja Aava.

Ajalla 1–4/2024 sairauspoissaoloprosentti on 6,01 (lähde Hertta). Esihenkilön luvalla olevia sairauspoissaoloja on ollut 41,5 prosenttia kaikista sairauspoissaaloista, kun vastaava luku viime vuonna oli 40 prosenttia kaikista sairauspoissaaloista. Tuunatun työn päivien osuus suhteessa sairauspoissaolopäiviin ajalla 1–4/2024 on ollut 1,97 prosenttia, kun vastaava luku vuonna 2023 oli 0,91 prosenttia. Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen prosentti on 1,12.

Yhteistyö Kevan kanssa on jatkunut tiiviinä kuten viime vuonnakin. Kevan Kestävää Työelämää -hankkeen osahankkeessa Data-analytiikan tueksi kehitetty työväline työkyvyttömyysriskin ennakkointiin on esitelty Varhaiskasvatuksen johtoryhmälle. He toimivat ensimmäisenä käyttäjäkuntana, jolle on hankittu oikeudet ja opastus Kevan avaintietopalveluihin työvälineen käyttöön liittyen. Työkykyvalmentaja palvelun koekielua päätettiin jatkaa myös vuonna 2024. Tämän vuoden pääpainoksi kuitenkin otettiin aiempaa aikaisempi hakeutuminen työkykyvalmentajan palveluiden piiriin, jotta hyödynnetään monialaista osaamista jo työkykyyn liittyvien haasteiden varhaisessa vaiheessa. Lisäksi Aavan tuottama Mielen voimalinja –palvelua on ollut mahdollista hakeutua matalalla kynnyksellä sekä pienryhmä mielen hyvinvoinnin tukemiseksi on toiminut menneen puolen vuoden ajan, ryhmä toteutettiin nyt kolmatta kertaa.

Viertolan alakoulussa huhtikuussa tapahtunut kouluampuminen näkyy tilastoissa Tutka-ilmoitusten kohonneina määrinä ja perusopetuksen henkilöstön sairauspoissaolojen nousuna. Tapahtuneessa osallisina olleiden ja kyseisen koulun muun henkilöstön tukemiseksi on toteutettu jo monenlaisia tukitoimenpiteitä ja tehty pitkäkestoisia suunnitelmia yhteistyössä työterveyden ja Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa. Lisäksi kaikkia muita kaupungin työntekijöitä, jotka kokivat tarvitsevana tukea mielen hyvinvointiin tapahtuneen jälkeen, on ohjattu olemaan yhteydessä Aavan Mielen voimalinja -palveluun. Työyhteisöjen tukena ovat olleet myös työnohjauspalvelut.

Vuoden 2023 lopussa ja 2024 alussa työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan on saatu kaksi uutta ominaisuutta: työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin uusi sisäilmasto-osio sekä epäasiallisen kohtelun ilmoituslomake (EKI).

Sisäilmailmoitusten määrä on lisääntynyt etenkin kaupunkiympäristön toimialalla työskentelevien osalta, ja toimiala onkin päättänyt vuokraamaan uudet tilat toimialalla toimistotyyppistä työtä tekeville vuodenvaihteesta 2024/2025 alkaen. Epäasiallisen kohtelun selvittämisen tueksi on päivitetty selvittelyprosessia ja kilpailutettu työyhteisösovittelijoita haasteellisimpien tilanteiden selvittämiseen.

Työturvallisuusjärjestelmä Tutka ilmoitusten määrä on lisääntynyt etenkin työtapaturmailmoitusten osalta (lisäystä 15 % osin Viertolan tapahtumaan liittyen). Pientä lisäystä on ollut myös liittyen sisäilmasta oireita saavien ilmoituksiin. Uhka- ja väkivaltailmoitusten määrä on pysynyt edelleen korkeana. Uhka- ja väkivallan ennaltaehkäisyyn liittyen työsuojelu on tehnyt yhdessä kaupunkiturvallisuuksiin ja viestinnän kanssa kaksi videota osana #käyttäydy kunnolla -kampanjaa.

VANTAAN KAUPUNGIN SUURIMMAT TYTÄRYHTIÖT

Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosisiraportissa raportoidaan näiden toimintaa ja taloutta ajalta 1.1.-30.4.2024. Raportin tiedot perustuvat konserniohjauksen lähettämiin, yhtiöiden toimitusjohtajien huhtikuun 2024 loppuun mennessä palauttamien Targetor-raportoinnin tietoihin.

Yhtiöiden toimittamat tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin keskeneräisiä, minkä takia huhtikuun osalta toimitetut tiedot ovat ennusteita. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen- ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimitusjohtajien toimittamien raporttien sisällöstä johtuen raportoinnissa on vaihtelua yhtiöiden välillä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konserniohjauksen ja -valvonnan yksikkö.

